

Gorenjski Glas

TOREK, 20. OKTOBRA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 84, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Ponoči velja omejitve gibanja

Od 21. ure do 6. ure zjutraj velja začasna omejitev gibanja. Od danes je dovoljeno zbiranje le še šestih oseb, prehajanje iz oranžnih v rdeče regije ni več dovoljeno. Nošenje mask je obvezno tudi na prostem.

URŠA PETERNEL

Kranj – Vlada je zaradi hitrega širjenja virusa v nedeljo razglasila epidemijo, ki bo na območju celotne države trajala trideset dni. Obenem z današnjim dnem začnejo veljati nekateri novi ukrepi, predvsem začasna omejitev gibanja v nočnem času. Med 21. uro zvečer in 6. uro zjutraj tako od danes naprej velja prepoved gibanja, izjeme so prihod in odhod na delo, odpravljanje neposredne nevarnosti za zdravje, življenje in premoženje, dostop in nudenje

storitev za nujne primere. Po novem je dovoljeno zbiranje največ šestih oseb, in ne več desetih (izjema so člani istega gospodinjstva), v vsej državi so prepovedani shodi, prireditve, poroke, praznovanja in verski obredi. Prav tako ni več dovoljeno prehajanje iz oranžnih v rdeče regije (oranžna regija je po novem samo še obalna). Med izjemami tudi ni več možnosti prehajanja med regijami zaradi koriščenja turističnih bonov.

Že od sobote so sicer v veljavi nekateri drugi ukrepi, na Gorenjskem so zaprta

gostišča, restavracije, gostilne, kavarne, slaščičarne, okrepčevalnice in bari. Dovoljena pa ostajata dostava jedi in pijač in njihov osebni prevzem. Prepoved ne velja za gostinsko dejavnost v nastanitvenih objektih.

Zaprta so centri za fitness in zaprti športni objekti. Odprti ostajajo frizerski in kozmetični saloni, vendar je v prostoru lahko le ena stranika. Odprti ostajajo tudi trgovski centri, javni potniški promet deluje še naprej.

Nošenje mask je obvezno tudi na prostem.

► 2. stran

V jeseniški bolnišnici je bilo včeraj enajst bolnikov s covidom-19, v Kliniki Golnik pa šestnajst. / Foto: Gorazd Kavčič

Rdeča cona v bližnji telovadnici

Triintrideset na covid pozitivnih stanovalcev Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka so včeraj preselili v preurejeno telovadnico Osnovne šole Jela Janežiča.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – V Centru slepih, slabovidnih in starejših (CSS) Škofja Loka, kjer so se v pomladnem prvem valu okužb s covidom-19 uspešno ubranili virusa, je v jesenskem valu okuženih 33 stanovalcev in deset zaposlenih. T. i. rdečo cono za okužene stanovalce so vzpostavili v telovadnici Osnovne šole Jela Janežiča, kjer po besedah direktorice Centra Silve Košnjek omogočajo namestitve za 45 ljudi. »S pregradnimi stenami smo tako uredili deset triposteljnih, sedem dvoposteljnih in eno enosposteljno 'sobo'.«

► 4. stran

Triintrideset okuženih stanovalcev CSS Škofja Loka so včeraj preselili v »rdečo cono«, preurejeno telovadnico Osnovne šole Jela Janežiča. / Foto: Gorazd Kavčič

Dvorana v uporabi

Novozgrajeno športno dvorano v Mengšu že uporabljajo.

ALEŠ SENOŽETNIK

Mengeš – Dne 26. oktobra bi morala potekati predstavitev nove športne dvorane v Mengšu, na kateri je svojo prisotnost potrdil tudi predsednik republike Borut Pahor, a je slabšanje epidemiološke slike v državi odneslo tudi ta dogodek. Kljub temu so prejšnji ponedeljek ob prisotnosti ključnih akterjev in učencev mengeške osnovne šole le uspeli izvesti krajšo »interni« slovesnost ob predaji športne dvorane namenu.

Otvoritveni trak sta prerezala župan Franc Jerič in ravnatelj Osnovne šole Mengeš Milan Burkeljca.

»Občina je dvorano gradila za potrebe osnovne

šole, za izvajanje pouka in promocijo zdravega življenjskega sloga,« je ob tej priložnosti povedal ravnatelj, veselje ob zaključnem projektu, na katerega so v Mengšu čakali več kot dvajset let, pa je izrazil tudi Jerič: »Dolga brada je zrasla projektu izgradnje športne dvorane, veliko stvari se je zgodilo, tako v prizadevanjih za realizacijo kot za zaustavitev projekta. Danes pred nami ponosno stoji dvorana in želim vam, da bi v uporabi uživali vsi, tako rekreativni kot vrhunski športniki.«

Dvorana je skupaj z notranjo opremo stala dobrih pet milijonov evrov.

► 9. stran

GORENJSKA

Za nekatere šola spet od doma

Pouk za starejše učence in dijake od včeraj znova poteka na daljavo. Za zdaj naj bi se šolali doma le ta teden, po jesenskih počitnicah pa se bodo v državi odločili, ali se bodo učenci in dijaki znova vrnili v šole.

4

KMETIJSTVO

Jože Podgoršek novi kmetijski minister

Državni zbor je v četrtek za novega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvolil dr. Jožeta Podgorška iz Polja pri Vodichah. Ob izvolitvi je dejal, da za zagotavljanje prehranske varnosti potrebujemo kmeta.

13

KRONIKA

Zastrupitev usodna za očeta in sina

V vasi Čeplje v občini Lukovica sta v soboto zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom umrla moška, stara 53 in 20 let. Po neuradnih podatkih naj bi šlo za očeta in sina, ki sta uporabljala plinski gorilnik.

16

ZADNJA

Začeli cepiti proti gripi

Državni zbor je v petem svežnju zakonskih protikoronskih ukrepov pomoči sprejel odločitev, da se vsem, ki so vključeni v zdravstveno zavarovanje, ponudi možnost brezplačnega cepljenja proti sezonski gripi. Sezona gripe se običajno začne decembra.

24

VREME

Prevladovalo bo sončno vreme, več oblačnosti bo predvsem v Škofjeloškem hribovju in na območju Bohinja.

☀️ 7/17 °C

jutri: delno sončno

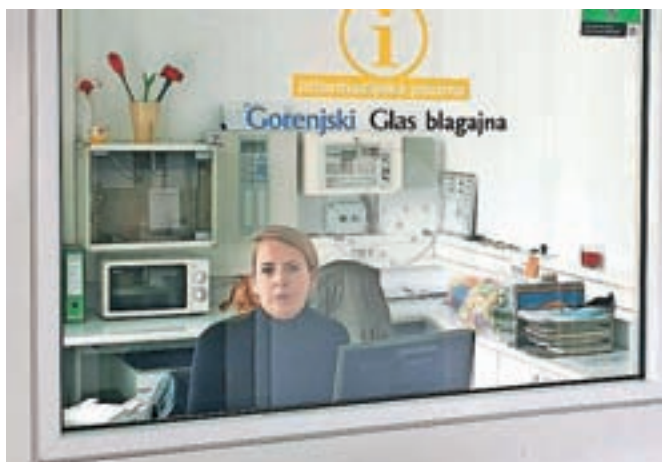
Obvestilo za naročnike

Zaradi ponovne razglasitve epidemije covid-19 se vračamo v pomladanske čase. Pošta Slovenije bo s petkom začasno ukinila jutranjo dostavo časopisa, kar pomeni, da ga boste dobivali z redno pošto. Poštarji zaradi zaščite pred okužbo na delo prihajajo z zamikom, da niso hkrati v istem prostoru. Upamo, da boste to sprejeli z razumevanjem, tako kot ste spomladi.

Ponovno zapiramo okenca za sprejem strank v drugem nadstropju poslovne hiše na Nazorjevi ulici 1 v Kranju, da ne boste v dviga-

in ob petkih do 15. ure. Lahko ji oddate tudi gradivo za objavo osmrtnic, zahval ali malih oglasov, pripišite telefonsko številko, da vas bo naša uslužbenka kasneje poklicala. Na voljo vam je tudi nabiralnik pred vhodom v poslovno hišo.

Osmrtnice, zahvale in male oglase lahko oddate na elektronski naslov malioglas@g-glas.si, za naročnine vam je na voljo naslov narocnine@g-glas.si. Naši uslužbenki lahko od 8. do 15. ure pokličete na telefonski številki 04/201 42 47 in 04/201 42 41.

lu izpostavljeni nevarnosti okužbe in da se morebitna okužba ne bi prenesla na našo tehnično ekipo, ki pripravlja časopis in priloge, novinarska ekipa pa tako ali tako dela od doma in na terenu.

Ob vходу v poslovno hišo vam je še naprej na voljo receptorka Špela, lahko plačate naročnino, le položnico prinesite s seboj. Receptcija je odprta vsak dan od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure

Tako kot spomladi pri položnicah za oktobrsko naročnino neplačil ne bomo upoštevali, da ne boste izgubili 10-odstotnega popusta za redno plačilo.

Epidemija je razglašena za trideset dni, kako dolgo bo trajala, bo odvisno od spoštovanja ukrepov, kar se bo pokazalo v treh do štirih tednih. Če se ne bo obrnilo na bolje, nam bo epidemija odnesla veseli december.

Gorenjski glas

ZZZS omejuje osebni obisk strank

Kranj – V Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), v Območni enoti Kranj, so zaradi naraščajočega števila okužb z novim koronavirusom omejili obiske strank. Kot so sporočili, so do preklica obiski strank na lokacijah območnih enot in izpostav omejeni predvsem na tiste, ki so nujni za uveljavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja. Stranke naj sicer zadeve v zvezi z urejanjem obveznega zavarovanja in uveljavljanjem drugih pravic uredijo na spletni strani ali po elektronski pošti, navadni pošti ali telefonu. Gre za storitve, kot so naročanje slovenske kartice zdravstvenega zavarovanja in evropske kartice zdravstvenega zavarovanja, preverjanje urejenosti zavarovanja, prijava ali odjava iz zavarovanja, vlaganje zahtevkov za denarne dajatve, povračila stroškov za zdravstvene storitve ... »Vse potrebne informacije lahko stranke pridobijo po telefonu (številke so objavljene na spletni strani) ali po elektronski pošti OEKR@zzzs.si. Po telefonu se lahko dogovorijo tudi za potreben obisk na sedežu območne enote ZZZS ali na izpostavi,« sporočajo iz kranjske območne enote ZZZS.

Ponoči velja omejitve gibanja

◀ 1. stran

V Sloveniji bo cepljenje brezplačno

Predsednik vlade Janez Janša je v nedeljo pozno popoldne nagovoril državljanke in državljanje. Kot je poudaril, smo skupaj z evropsko celino in večino preostalega sveta sredi drugega vala pandemije. »Slovenci smo po neposrednih posledicah drugega vala doslej še vedno med manj prizadetimi državami EU, vendar se stanje nevarno zaostruje,« je opozoril in dodal, da smo skupaj s preostalo Evropo prisiljeni sprejemati ukrepe za obvladovanje širitve virusa.

Od sobote epidemiologi NIJZ ne iščejo več visoko tveganih stikov z okuženimi in ne predlagajo karanten; epidemiološka služba bo sicer še naprej po telefonu vzpostavljala stike z vsemi okuženimi z novim koronavirusom, jim dala navodila o poteku izolacije, je pa po novem dolžnost okuženih, da o okužbi obvestijo vse, s katerimi so bili v stiku.

Izrazil je upanje, da bo najkasneje spomladi učinkovito cepivo na voljo za vse. V Sloveniji bo cepljenje brezplačno. Najprej bo na vrsti zdravstveno osebje, nato najbolj ranljive skupine, zaposleni v kritični infrastrukturi, zaposleni na delovnih mestih, kjer ni mogoče

Predsednik vlade Janez Janša: »Najprej so življenja, potem je zdravje in nato je ekonomija oziroma gospodarstvo. Vse ostalo, od zabave do številnih drugih aktivnosti pa tudi nekaterih svoboščin, bo moralo nekaj časa počakati.«

vzdrževati zadostne medsebojne razdalje, in nato v čim krajšem možnem času vsi drugi, je dejal.

A do cepiva je pred nami še zahtevno hladno obdobje pandemije, ki terja od vseh nas učinkovito ukrepanje, predvsem pa visoko stopnjo odgovornosti in solidarnosti, je opozoril.

»Smo v zahtevnih časih, ki nas silijo celo v tisto najtežje, torej v spremembo naših navad in delno celo v spremembo načina življenja. A če trezno premislimo, ovire še zdaleč niso nepremostljive. Še več. Z relativno malimi prilagoditvami obnašanja velike večine nas za krajši čas lahko s skupnimi močmi presežemo tudi te izzive. Že z naložitvijo in uporabo aplikacije #OstaniZdrav, še posebej če smo covid pozitivni, lahko veliko naredimo.« Zavzel se je za podporo zaposlenim v zdravstvu,

ki jim je vlada s petim paketom pomoči že zagotovila dodatna sredstva za plačilo, pomaga pa jim lahko tudi vsak državljan z odgovornim obnašanjem. »Od po-

Predsednik vlade je svoj nagovor zaključil optimistično: »In spet bo prišel čas sonca in svobode, ko bodo virus in zaščitne maske le še oddaljen spomin. Spet bodo no-

Število okužb se je na Gorenjskem v zadnjih dneh močno povečalo, po podatkih Covid-19 Sledilnika je bilo v nedeljo največ aktivnih okužb v Kranju, in sicer 334, v Domžalah 230, v Škofji Loki 217, v Kamniku 149, na Jesenicah 124, v Radovljici pa 119. V državi je bilo v nedeljo 7103 aktivnih okužb, največ v Ljubljani, 1098. Od prejšnjega torka so vsak dan našli več kot 700 novih okužb, največ, 898, v petek. Štirinajstdnevna pojavnost na 100 tisoč prebivalcev v državi je bila v nedeljo že 339, v bolnišnici je bilo včeraj 289 pacientov, od teh 55 na intenzivni negi.

mladi smo se na podlagi izkušenj v zdravstvu organizacijsko bistveno okrepili, kardiološke kapacitete pa so žal še vedno omejene, ker se jih v kratkem času ne da podvojiti,« je dejal.

gometne tekme, kina in gledališča, potovanja in dopusti. Vse, čemur se moramo začasno odreči, bo še vedno tu. Življenje ter nova izkušnja skupnega uspeha bodo nadoknadili izgubljeno.«

Maše z verniki prepovedane

Na območju vse Slovenije so do nadaljnjega odpovedane maše z udeležbo vernikov, krsti, poroke, obhajila in birme, pa tudi verouk.

JOŽE KOŠNJEK

Kranj – V Rimskokatoliški cerkvi v Sloveniji so v petek, 16. oktobra, začeli veljati ukrepi za zaježitev epidemije covid-19, ki so bili strožji v tako imenovanih rdečih statističnih regijah, med katere sodi tudi Gorenjska, od včeraj naprej pa veljajo po odloku vlade za vso Slovenijo. Vse maše z udeležbo vernikov so odpovedane! Duhovniki lahko mašujejo sami, dovoljeno pa jim je določiti in pravočasno oznaniti posamezne ure, še posebej v nedeljah, ko lahko posameznikom ali družinam podelijo

obhajilo in blagoslov, verniki pa lahko darujejo za potrebe Cerkve. Individualna duhovna oskrba je dovoljena samo zdravim verni-

medosebne razdalje, kar ne velja za družine in članke istega gospodinjstva, in je sam odgovoren za zaščito pred morebitno okužbo.

razdalji metra in pol. Krsti, poroke, prva obhajila, birme in druge župnijske slovesnosti so preložene do preklica omejitve, pogrebi so dovoljeni ob spoštovanju navodil države, verouk pa se izvaja na daljavo.

Škofovska konferenca priporoča duhovnikom, naj ne prenašajo maš po spletu, ampak naj bodo v veljavi obstoječi prenos svetih maš na radiu in televiziji. Na praznik vseh svetih 1. novembra in vernih rajnih 2. novembra v cerkvah in na pokopališčih ne bodo dovoljena bogoslužja in blagoslovitve.

kom. Cerkve naj bodo odprte za osebno molitev vernikov. Sicer pa si mora vsak, ki vstopi, razkužiti roke, imeti nadeto zaščitno masko in ohranjati dva metra

Slovenska škofovska konferenca dovoljuje spovedi samo v primerih, če je nameščena ustreznna zaščita med spovedancem in spovednikom ob zagotovljeni

Na petkovi novinarski konferenci slovenske vlade je dobil besedo tudi ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore. Med drugim se je zahvalil vsem, ki se borijo z epidemijo, in poudaril, da ne smemo izgubiti upanja in ljubezni, še posebej sedaj, ko bomo več v svojih stanovanjih in bomo morali biti drug do drugega še bolj prijazni in spoštljivi.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ANDREJ MERTELJ** iz Gozda - Martuljka.

Gostilne in fitnes centri zaprti

Ukrepe iz petega protikoronskega paketa, ki so ga pred dnevi potrdili v državnem zboru, so zaradi obveznega zaprtja svojih lokalov prisiljeni koristiti tudi gostinci.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Državni zbor je v četrtek pričakovano potrdil peti protikoronski zakon, ki vsebuje vrsto ukrepov, s katerimi naj bi lažje prebrodili trenutno krizo, ki se zaradi slabšanja epidemiološke slike še pogloblja. Vrednost sprejetih ukrepov je ocenjena na 420 milijonov evrov.

Za zaščito delovnih mest bo tako država podjetjem, ki imajo v primerjavi z lanskim letom prihodke nižje vsaj za dvajset odstotkov, še vsaj do konca leta subvencionirala čakanje na delo na domu, prav tako bo krila plače za delavce v karanteni. Po novem (že od 1. septembra) bo poskrbela tudi za povračilo plač staršev, ki bodo morali ostati doma, ker je bila karantena odrejena otroku. Če je otrok predšolski, bodo za čas karantene oproščeni tudi plačila vrtca. Samozaposleni, družbeniki in kmetje bodo do konca leta znova upravičeni do mesečnega temeljnega dohodka v višini 1100 evrov na mesec. Zanj bodo lahko zaprosili tisti, ki so dejavnost začeli opravljati do 1. septembra, prihodki pa so jim padli za dvajset odstotkov. Zaposleni v zdravstvenih in socialnovarstvenih zavodih, ki neposredno delajo s covid-bolniki, bodo prejeli dodatek k plači. Država bo tem zavodom, pa tudi podjetjem in avtobusnim prevoznikom, financirala tudi nabavo zaščitne

Gostinci si želijo, da bi smeli obratovati vsaj obrati z zunanjimi terasami. / Foto: Gorazd Kavčič

in druge opreme za potrebe obvladovanja epidemije covid-19 ter jim krila izpad prihodkov zaradi neizvajanja programov oziroma nezasedenosti zmogljivosti. Podaljšali so tudi veljavnost jamstvene sheme za likvidnostna posojila podjetij, tik pred zdajci pa so v peti protikoronski zakon vnesli tudi možnost, da se lahko vlada do konca leta odloči za podaljšanje veljavnosti turističnih bonov za največ leto dni.

Državno pomoč bodo še kako potrebovali tudi gorenjski gostinci in lastniki fitnes centrov, ki od sobote ne smejo več obratovati. Izjema so gostinske dejavnosti v nastanitvenih objektih, kot so hoteli, moteli, penzioni, planinski in

drugi domovi ter kampi, kjer pa lahko postrežejo le svoje goste. Dovoljena pa sta dostava in osebni prevzem hrane in pijače. Prav tako od sobote je lahko v frizerskih in kozmetičnih salonih prisotna le ena stranika. Vsi omenjeni zahtevajo, da jim država zaradi zaprtja in omejitve poslovanja v celoti krije nadomestila plač zaposlenim, temeljni dohodek za delodajalce, stroške najemnin in ostale fiksne stroške. V sekciji za gostinstvo in turizem pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije poudarjajo, da gostinski lokali nikoli niso bili viri okužb, zato se jim zapiranje zdi neupravičeno. Predlagajo, da bi lahko poslovali vsaj obrati s terasami in vsi obrati, kjer lahko

zagotovijo ustrezno razdaljo med mizami. Tudi frizerji in kozmetiki so enakega mnenja, opozarjajo tudi, da se lahko zaradi omejitev poveča delo na črno v zasebnih prostorih, kjer ne bo nadzora in ustrezne zaščite.

Kriza v turizmu, predvsem upad tujih gostov, je močno prizadela tudi turistične vodnike, ki so pred dnevi opozorili, da so ostali povsem prezrti in da so bili mnogi prisiljeni zapreti svojo dejavnost. Vladi med drugim predlagajo, da naj se zaprtje vodi kot zamrznitev dejavnosti brez kakršnihkoli posledic, naj jim pomaga z izplačevanjem mesečnega temeljnega dohodka najmanj do maja 2021 ter tudi za nazaj za obdobje od 1. junija do 30. septembra.

k

KOMENTAR
ALENKA BRUN

Ostanite doma

Letos so jesenske počitnice zadnji teden v oktobru. Lani je veliko družin na primer rezerviralo počitnice v Egiptu in na ta način so se še zadnjič šli pogret »na toplo«, preden je zima doma odločno potrkala na vrata. Nihče niti pomislil ni, da nas tako rekoč za vogalom čaka novi koronavirus, ki bo ustavil svet. Marca smo v Sloveniji razglasili epidemijo, maja so se stvari izboljšale. Marec smo hitro pozabili, saj je bilo pred vrati poletje. Jesen se nam je zdela še tako daleč ...

Domači turizem smo poleti reševali z boni. Na slovenski obali je bilo težko dobiti pristo nastanitev. Mnogi so obiskali tudi Grčijo, naše južne sosedice, skozi okno avtomobila ali avtodoma raziskovali Italijo, Francijo, Nemčijo, Madžarsko ... – kar je bilo v danem trenutku pač dovoljeno.

Avgusta so ljudje že razmišljali o jesenskih počitnicah. Če ne drugega, vsaj o obisku domačih toplic za tisti teden. V različnih potovalnih skupinah in forumih na spletu so se začela pojavljati vprašanja, ali ljudje v času »krompirjevih« počitnic razmišljajo tudi o odhodu v tujino. Mnogi so rezervacije odsvetovali. Razlog: stres, ki spremlja najprej čakanje, ali se bo rezervacija sploh realizirala; pa potem še samo popotovanje oziroma potovanje. Omenjen je bil tudi finančni vidik. Pa tudi vsa-

ka država se drugače odziva na turiste iz drugih držav, je še nekdo pripomnil, to je treba tudi upoštevati. Redki so razmišljali o tem, kaj se pravzaprav zgodi, če si v tujini pozitiven na testiranju na novi koronavirus, se znajdeš v karanteni in – bog ne daj – potem še zbolíš. Pojavilo se je vprašanje, ali sploh katera naših zavarovalnic v sklopu zavarovanja za tujino krije okužbo s covidom-19. Kolikor je meni znano, pri tem pride na spriti dve zavarovalnici, vendar se je dobro pozanimati, kaj je tisto, kar dejansko krijeta. Čeprav je danes, ko tole berete, lahko že vse drugače, saj se stvari spreminjajo s svetlobno hitrostjo.

Prejšnji teden smo v Sloveniji dobili rdeče in oranžne regije, v petek je začelo veljati nekaj novih odlokov. V soboto še kakšen. Med njihovim prebiranjem v Uradnem listu najdemo zapisano tudi kakšno izjemo, ki danes ne velja več ...

Od včeraj je v Sloveniji razglašena epidemija za trideset dni.

Kakšna je realnost, največkrat pokaže praksa. Ta je hitro pokazala zobe.

Andrej Šter z ministrstva za zunanje zadeve v zadnjih dneh v nekaterih medijih opozarja, da je vsakršno potovanje v tujino tvegano. Meje se lahko zaprejo in tokrat evakuacijskih aktivnosti ne bo.

Zaščitne maske niso za na tla

Na Komunalni Kranj opozarjajo na pravilno in previdno ravnanje z odpadno zaščitno opremo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Ob uporabi zaščitnih mask, silikonskih rokavic, razkužilnih robčkov, tkanin in podobnih odpadkov se je povečala tudi količina odpadne zaščitne opreme.

Kot opozarjajo na Komunalni Kranj, je z odpadki okuženih oseb ali tistih, ki kažejo znake okužbe s koronavirusom, treba ravnati zelo previdno. »Odpadke, kot so osebni predmeti, material za enkratno uporabo, kot so robčki, rokavice in maske, odpadki od čiščenja prostorov, krpe in sanitetni odpadki, zbiramo in odlagamo v plastično vrečko. Ko je ta polna, jo je treba tesno zavezati ali zalepiti ter potem

namestiti v dodatno vrečo in jo zavezati ali zalepiti,« pravijo na Komunalni Kranj in opozarjajo, da tudi vsa odpadna obvezna zaščitna oprema (maske, rokavice, čistilne krpe, razkužilni robčki ...), ki jih pri svojem delu uporabljajo zaposleni v različnih podjetjih in panogah ali pa občani, sodi v posebno vrečko, ki jo je treba hraniti ločeno in šele po treh dneh odložiti v zabojnik za mešane komunalne odpadke.

V primeru nepravilnega odlaganja odpadkov v straniščne školjke se maščobe, vlakna in drugi odpadki v odpadni vodi sprimejo in ovijajo okoli opreme v gnoto. Ti predmeti ne razpadejo v vodi in povzročajo škodo

in motnje v delovanju čistilnih naprav. »Bodimo pozorni, kako ravnamo z odpadnimi vodami, in upoštevajmo, da straniščna školjka in odtok ne smeta biti zabojnik za odpadke. Vse, kar spustimo v kanalizacijske odtoke, konča v naravi,« opozarjajo in dodajajo, da vsi uporabniki kanalizacije lahko pripomoremo h kakovostnemu delovanju kanalizacijskega sistema in učinkovitemu čiščenju odpadnih voda.

Nujno je tudi dosledno ločevanje odpadkov ter zmanjševanje prostornine odpadne embalaže. V primeru, da se v gospodinjstvih nabere večja količina odpadkov, jih ne odlagamo ob zabojnike, na ekološke otoke, pred

zbirne centre ali celo v naravo. Proizvajajmo čim manj odpadkov, kupimo le najnujnejše. Racionalno ravnajmo s hrano – kupujmo živila z daljšim rokom trajanja, zelenjavo in sadje pa v manjših količinah, saj le-ta gnije, kar se posledično odraža v polnih zabojnikih. »Po leg vsega se je treba zavedati tudi izpostavljenosti smetarskih ekip, ki dnevno odvažajo odpadke. S pravilnim ravnanjem lahko dodatno pripomoremo k njihovi zaščiti ter zdravju,« še pojasnjujejo in dodajajo, da v primeru negotovosti, kam z odpadki, lahko pokličete ali pišete na Komunalno Kranj, kjer vam bodo svetovali, kako ravnati z odpadki.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Rdeča cona v bližnji telovadnici

◀ 1. stran

Z včerajšnjo preselitvijo želimo okuženim stanovalcem zagotoviti primerne bivalne pogoje, ostalih 188 zdravih pa zaščititi pred okužbo,« je poudarila Košnjekova.

Rešitev o preselitvi so našli skupaj s strokovnjaki regijske koordinacijske skupine in v sodelovanju z občino, po pregledu več lokacij so se odločili za šolo Jela Janežiča, ki je tudi lokacijsko dovolj blizu, da lahko iz Centra oskrbujejo stanovalce. Ti morajo biti v rdeči coni, dokler ne izginejo vsi simptomi okužbe, v svoje sobe se lahko vrnejo 14 dni po tem, ko izzveni zadnji simptom, je še pojasnila direktorica. Poleg rdeče cone na lokaciji OŠ Jela Janežiča so v domu vzpostavili tudi sivo cono z izolacijskimi posteljami za stanovalce, pri katerih čakajo, ali je oseba covid pozitivna ali negativna. Stanovalce so namestili v prostorih uprave in finančne službe, ti dve službi pa sta se preselili v dva kontejnerja v parku oddelka za dementne stanovalce.

Župan Občine Škofja Loka Tine Radinja je o preselitvi stanovalcev CSS povedal: »Ob precejšnjem porastu števila okužb v občini

Škofja Loka se nobena od javnih institucij ni mogla temu povsem izogniti, zlasti je bil prizadet Center slepih, slabovidnih in starejših, ki v prvem valu epidemije ni imel niti enega okuženega. Zdaj pa se jim je to zgodilo zaradi vnosa ene same okužbe, ki se je razširila po vsem domu. Občina Škofja Loka je skupaj z vodstvom doma, regijsko koordinacijsko skupino in pristojnim ministrstvom pomagala, kolikor je v naši moči, ko je bilo treba zagotoviti najprimernejšo lokacijo za prestatitev dela domskih kapacitet. Med različnimi prostori, ki smo jih iskali po vsej občini in ponudili, so se odločili za vzpostavitev novih kapacitet v OŠ Jela Janežiča. S tem so zagotovili ustrezne bivalne pogoje osrbovanem doma in predvsem zaščitili vse tiste, ki jih okužba ni in upam tudi ne bo dosegla.« Da so prostori šole ustrezni, sta pritrdili tudi ministrstvu za zdravje in za šolstvo. Prostori so najbolj primerni iz več vidikov: so popolnoma ločeni od šolskih prostorov in imajo dober dostop, pouk na šoli pa bo lahko potekal nemoteno, saj bodo športne vsebine izvajali v bližnjih telovadnicah in športnih dvoranah.

Na kranjsko občino le z najavo

Kranj – Z Mestne občine Kranj so sporočili, da so včeraj zaradi preprečevanja širjenja okužbe z novim koronavirusom uvedli nov režim sprejemanja strank. Vsaka stranka se mora za obisk predhodno naročiti po telefonu. Tako bo vstop v stavbo na Slovenskem trgu 1 v Kranju mogoč le ob predhodni najavi. Naročila sprejemajo tajništva posameznih oddelkov oziroma na centrali Mestne občine Kranj. Naročene obiskovalce bodo ob dogovorjenih urah v posameznem traktu občinske stavbe v prostore občine pospremile tajnice sektorjev in uradov oziroma referenti ali svetovalci.

Za nekatere šola spet od doma

Pouk za starejše učence in dijake od včeraj znova poteka na daljavo. Za zdaj naj bi se šolali doma le ta teden, po jesenskih počitnicah prihodnji teden pa se bodo na podlagi takratne epidemiološke slike v državi odločili, ali se bodo učenci in dijaki znova vrnili v šole.

MATEJA RANT

Kranj – Na podlagi splošne epidemiološke slike v državi je ministrica za izobraževanje, znanost in šport Simona Kustec izdala sklep, na podlagi katerega bo v tem tednu pouk v srednjih šolah, glasbenih šolah in v osnovnih šolah od 6. do 9. razreda potekal na daljavo. Do konca oktobra bo izobraževanje na daljavo potekalo tudi na področju izobraževanja odraslih in v višjih strokovnih šolah, univerzam in visokim šolskim zavodom pa na ministrstvu priporočajo, naj do konca novembra v živo izvajajo le nujne dejavnosti, kot so laboratorijske, klinične in računalniške vaje, predavanja pa naj v tem obdobju v največji možni meri prenešajo v virtualno okolje.

Navkljub odloku o razglasitvi epidemije učenci od 1. do 5. razreda ta teden pouk obiskujejo v šoli, vse programe bodo v šoli oziroma zavodu izvajale tudi osnovne šole s prilagojenim programom in zavodi za izobraževanje otrok s posebnimi potrebami. Prav tako se nespremenjeno izvaja delo v vrtcih ter dijaških in študentskih domovih, pri čemer na ministrstvu pozivajo, da spodbudijo kar največje število dijakov k odhodu domov in na ta način zagotovijo varno okolje tistim dijakom, ki doma nimajo ustreznih pogojev za delo in učenje na daljavo.

Kot je priznal ravnatelj Osnovne šole (OŠ) Ivana Groharja Marko Primožič, jih je odločitev o pouku na daljavo v tem tednu presenetila, čeprav so glede na rast števila okuženih pričakovali, da bi se to lahko zgodilo po počitnicah v prihodnjem

V šoli so ta teden ostali le učenci od prvega do petega razreda. / Foto: Gorazd Kavčič

tednu. »V strokovnem smislu pa nas tokrat prehod na izobraževanje na daljavo ni presenetil, saj smo se v prejšnjih mesecih veliko naučili in imamo bistveno boljše podlago kot sredi marca.« Delo na daljavo bo v njihovi šoli potekalo prek aplikacije Microsoft Teams in spletnih učilnic ter videokonferenc, ki bodo v prvi vrsti namenjene dodatnim pojasnilom glede obravnavane snovi in utrjevanju. »Težimo pa k temu, da učenci ne bi imeli več kot treh videokonferenc na dan.« Ob tem je opozoril, da ta čas pouk ne poteka ne po modelu C ne po D, ki so ju ob začetku šolskega leta predvideli na ministrstvu za izobraževanje, ampak je sedanj način nekaj vmes med obema modeloma. »V združenju ravnateljev osnovnih šol nas je tudi presenetilo, zakaj so pouk na daljavo uvedli tudi v občinah, kjer je malo okuženih. Bolj smiselno bi bilo, da bi v prihodnje upoštevali, kakšne so

razmere v posameznih občinah oziroma šolah in na osnovi tega sprejemali odločitve o zaprtju šol.« Glede na sedanje razmere v zvezi z epidemijo sicer ne pričakuje, da bodo po 1. novembru delo nadaljevali v šolah, ampak se bo šolanje na daljavo podaljšalo vsaj za kakšen teden ali dva. »Z ministrstvom smo se sicer dogovorili, da se bomo redno vsak teden sestajali in bodo glede nadaljnjih priporočil o šolanju na daljavo prisluhnili tudi ravnateljem,« je zadovoljen Primožič, ki si sicer želi, da se 2. novembra vsi vrnejo v šole.

Tudi po besedah ravnatelja Gimnazije Kranj Aljoše Brlogarja je bila odločitev ministrstva glede šolanja na daljavo v tem tednu zagotovo presenečenje. »Navsezadnje smo pričakovali, da bomo najprej prešli na večkrat omenjeni model C, po katerem bi se del dijakov šolal na daljavo, del pa v šoli, potem pa bi se zamenjali.«

V primeru, da se bodo 2. novembra res vsi vrnili v šole, se mu zdi odločitev razumljiva, sicer pa si že zaradi preverjanj in ocenjevanj znanja želi, da bi izobraževanje resnično nadaljevali po modelu C. »Zastavlja se mi tudi vprašanje, kako bomo izvedli obvezne izbirne predmete, če se bo vse odvijalo na daljavo.« Po njegovi oceni se bo šolanje na daljavo najbolj poznalo pri letošnjih maturantih že zaradi primanjkljaja ob koncu tretjega letnika pri tako imenovani koronasnovi. »Naš namen je bil, da jo v četrtem letniku vsaj delno obnovijo, poleg tega je četrti letnik namenjen ponavljanju za maturo,« je opozoril in dodal, da verjame, da državna maturitetna komisija že razmišlja o morebitnih rešitvah na tem področju. »Sicer pa me še bolj kot primanjkljaj pri znanju skrbi primanjkljaj na področju gibalnih sposobnosti dijakov,« je še dejal Brlogar.

Varnost tudi ob pogrebi

Novo ukrepe in omejitve je treba upoštevati tako v zbirnih centrih kot ob pogrebi.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Komunala Kranj opozarja uporabnike storitev, da jih obiščete le v nujnih primerih. V času uradnih ur lahko pridete na enotno vstopno točko podjetja, na blagajno v Ulici Mirka Vadnova 1, kjer vas bodo usmerili naprej. Hkrati svetujejo, da v čim večji meri uporabljate elektronske poti.

Ob vstopu v zbirne centre je obvezna uporaba zaščitne

maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela obraza. V zbirnem centru je lahko hkrati do deset oseb, če je mogoče zagotoviti minimalno varnostno razdaljo v skladu z navodili NIJZ.

Prav tako s Komunale Kranj sporočajo, da je obisk pisarne pogrebne službe na lokaciji Mestnega pokopališča Kranj možen le ob predhodni najavi in dogovoru termina. Pri urejanju

zadev sta lahko prisotni največ dve osebi. Zaradi zagotavljanja čim varnejših pogojev za izvedbo pogrebnih slovesnosti in varnosti udeležencev uporaba čajne kuhinje za obiskovalce pogrebnih slovesnosti ni mogoča, čas odprtja vežice je največ do dve uri pred pogrebno slovesnostjo, pogrebne slovesnosti se izvajajo do vključno 14. ure, prisotnost na pogrebni slovesnosti je omejena na največ

deset oseb. Za vse udeležence pogrebnih slovesnosti je obvezna uporaba zaščitne maske ali druge oblike zaščite ustnega in nosnega predela obraza pri gibanju in zadrževanju v vseh zaprtih ter tudi vseh odprtih javnih krajih oziroma prostorih. Vse to do preklica velja za Mestno pokopališče Kranj in pokopališče v Bitnjah. Kot tudi dodajajo, ob dnevu spomina na mrtve komemoracij ne bo.

Dotik
POVE
NAJVEČ.

Z ljubeznijo do sebe nameni čas samopregledovanju dojk.

ROŽNATI OKTOBER
MEDNARODNI MESEC
OSVEŠČANJA
O RAKU DOJK

BREZPLAČNA OBJAVA WWW.EUROPADONNA.SI

»Mrlič« je vstal od mrtvih

Jesenškemu gledališču je v četrtek – štiri ure, preden je začel veljati odlok o prepovedi kulturnih dogodkov – uspelo premierno uprizoriti predstavo Slastni mrlič. Kot režiser se je prvič predstavil Gašper Stojc. Predstavo so v zadnjega pol leta že pokopali, a so se na koncu borili zanjo in – navdušili.

URŠA PETERNEL

Jesenice – »Očitno imamo v našem gledališču epidemijo premier in epidemijo odpovedi. Že v marcu so bile kar tri predstave tik pred izbruhom. Pa jih je covid-19 zaustavil. A če je 17. marca Slastni mrlič za las zamudil vlak v večnost (16. marca opolnoči je začel veljati odlok o prepovedi, 17. naj bi bila premiera), je tokrat »mrlič« za štiri ure prehitel odlok ...« S temi besedami je Branka Smole, direktorica Gledališča Toneta Čufarja, opisala 'infarktne' razmere v jeseniškem gledališču v zadnjih tednih in mesecih. Še prejšnji torek zjutraj polni negotovosti niso vedeli, ali bo groteskna komedija Matjaža Zupančiča Slastni mrlič v izvedbi mladinske skupine VI2 v četrtek zvečer lahko zaživela na odru ali ne. K

sreči je vladni odlok, ki prepoveduje tudi vse kulturne prireditve, začel veljati šele v četrtek opolnoči ...

'Mrlič' je tako nekaj ur pred prepovedjo vstal od mrtvih, pravi Smoletova in dodaja, da so mladinci res navdušili.

Slastni Mrlič je groteskna komedija, ki v železniško čakalnico postavlja devet ljudi, ki bi si bili težko bolj različni med seboj. V ospredju njihove pozornosti je Neznavec, ki buri duhove slehernemu liku ...

Predstava je prvi režijski projekt Gašperja Stojca, ki je jeseniškemu gledališču zapisan že od mladih nog, tokrat pa se je prvič preizkusil tudi kot režiser predstave za odrasle. Pri tem je imel izvrstnega mentorja Vida Klemenca.

Režiser je povedal: »V pol leta smo šli čez kar štiri alternacije, to je menjave

Groteskna komedija Slastni mrlič je režijski prvenec Gašperja Stojca. / Foto: Karmen Zalokar

igralcev. Predstavo smo že pokopali, pa smo ugotovili, da jo imamo preveč radi, in se odločili, da se bomo borili zanjo ...« In še: »Hvala Gledališču Toneta Čufarja Jesenice za to priložnost, da lahko tako mlad in neizkušen preizkušam talente v tako dobro opremljeni dvorani s profesionalnimi sodelavci. Hvala VI2 – Mladinski gledališki skupini, ker lahko delam z mladimi sposobnimi igralci, ki so se zmožni spopadati z zahtevnejšimi besedili ...«

V predstavi igrajo: Zala Konda, Manca Bertonec, Aljaž Pohar, Philip Sodja, Anja Dolar, Sara Ravnik, Jon Ažman, Ana Čop in Krištof Marij Čušin.

Vse napovedane ponovitve žal odpadejo – do nadaljnega ... A kot pravi Branka Smole: »Upamo, da naš 'Mrlič' ne bo predolgo počival v miru ...«

Škofjeloški pasijon prestavljen za leto dni

Škofja Loka – »Zaradi zahtevnih razmer in praktično nezmožnosti izpeljati vaje igralcev smo bili primorani prestaviti uprizoritev Škofjeloškega pasijona, ki bi moral biti spomladi leta 2021 ob njegovi 300. obletnici,« je včeraj povedal župan Občine Škofja Loka Tine Radinja. Odločili so se, da uprizoritev preložijo na leto 2022. Podrobnosti bodo župan, vodja projekta Škofjeloški pasijon 2021 Jakob Vrhovec in režiser pasijona Borut Gartner ta teden predstavili na spletni novinarski konferenci. Upajo, da bodo razmere v letu 2022 primerne, če ne, bo zamik dveleten.

Vunškova ni dobila podpore za direktorico

Kranj – Na sredini seji so kranjski mestni svetniki govorili tudi o novi direktorici Mestne knjižnice Kranj, nato pa niso izglasovali soglasja k imenovanju Maje Vunšek. Pretehtala je namreč navedba v obrazložitvi Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, da kandidatka ne izpolnjuje pogojev glede vodstvenih izkušenj.

DM DROGERIE MARKT D.O.O., LITOSTORJSKA CESTA 48, LJUBLJANA

dm
STUDIO

Vse lepotne in frizerske storitve na enem mestu.

Bleiweisova cesta 4
Kranj

Zapri začasno parkirišče

Na parkirišču v grajskem parku od danes ni več dovoljeno parkiranje. Občina uporabnike usmerja na bližnja parkirišča oziroma na parkirišče nasproti zdravstvenega doma in pod Vurnikov trg.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – O danes ni več dovoljeno parkiranje na makadamskem parkirišču v grajskem parku za tako imenovano Savnikovo vilo, so sporočili z radovljiške občinske uprave. Gre za začasno parkirišče, katerega zaprtje je bilo načrtovano že pred sedmimi leti, v času,

parki na Gorenjskem, kar daje območju še večjo vrednost. »Skladno z navodili Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, parkiranja na navedenem območju ne dopuščamo več. Navedeni ukrep sledi tudi ciljem Celostne prometne strategije občine,« so še pojasnili.

Kot so z dopisom obvestili stanovalce starega mestnega

Od danes naprej parkiranje na makadamskem parkirišču v grajskem parku pred starim mestnim jedrom Radovljice ni več dovoljeno.

ko so pred vhodom v staro mestno jedro Radovljice na mesto, kjer je nekoč stala trgovina, uredili novo parkirišče z več kot šestdesetimi parkirnimi mesti, med katerimi jih je nekaj namenjenih zgolj stanovalcem bližnjega Linhartovega trga.

Kot pojasnjujejo na radovljiški občinski upravi, je območje kot del baročnega parka tudi del kulturnega spomenika in zavarovano z odlokom o razglasitvi starega mestnega jedra Radovljice za kulturni in zgodovinski spomenik. Varstveni režimi so usmerjeni v varovanje območja v neokrnjenosti in izvornosti, ohranjanje vrtno arhitektonske zasnove ter eko-

jedra, ki so bili v večini uporabniki omenjenega parkirišča, lahko za krajši čas parkirajo v neposredni bližini mestnega jedra, tiste, ki parkirišče potrebujejo za daljši čas, pa usmerjajo na makadamsko parkirišče ob kopalnišču nasproti zdravstvenega doma in parkirno hišo pod Vurnikovim trgom oziroma knjižnico.

»Zavedamo se pomanjkanja prostih parkirnih prostorov v času obratovanja ustanov v središču Radovljice, ko so parkirišča zasedena z avtomobili zaposlenih in drugih dolgotrajnih uporabnikov parkirišč, dostop do prostih parkirnih mest pa je še težji v času turistične sezo-

Parkiranje v grajskem parku, ki je edini baročni park na Gorenjskem, ni skladno z varstvenimi režimi, ki so usmerjeni v varovanje območja v neokrnjenosti in izvornosti, ohranjanje vrtno-arhitektonske zasnove ter ekoloških pogojev, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja, pojasnjujejo na občinski upravi.

loških pogojev, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja.

Parkiranje zato tam ni skladno z varstvenimi režimi, ki so usmerjeni v varovanje območja v neokrnjenosti in izvornosti, ohranjanje vrtno-arhitektonske zasnove ter ekoloških pogojev, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja, pojasnjujejo na občinski upravi in dodajajo, da gre za edini baročni

ne. Sistemske rešitve, ki bodo izboljšale dostopnost do parkirišč čim večjemu številu različnih uporabnikov, bodo v prihodnjem letu vključene v nov odlok o regulaciji mirujočega prometa,« je zagotovil radovljiški župan Ciril Globočnik in napovedal, da bodo o predlogih rešitev še pred njihovo uveljavitvijo pripravili javno razpravo.

V občinah ne bo težav, kako porabiti denar

Država bo občinam prihodnje leto z višjo povprečnino namenila nekaj več denarja. Kako bodo v občinah porabili dodatne prihodke, jih ne skrbi, saj imajo vse veliko načrtov, poleg tega pa bodo morale pokriti tudi izpad, nastal zaradi letošnje koronakrize.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Kranj – Vlada je pred kratkim v okviru zakona o izvrševanju državnih proračunov za leti 2021 in 2022 določila tudi povprečnina za občine, in sicer za obe leti v višini 628,20 evra, to je za 4,24 evra več, kot znaša letošnja povprečnina. Z vprašanjem, kako bodo porabili denar, ki se jim bo od povečane povprečnine natekel v občinske proračune, smo se obrnili na nekatere gorenjske občine.

V Mestni občini Kranj so nam odgovorili, da v občinah nimajo podatkov za izračun obsega primerne porabe za posamezno občino, kljub vsemu poskušajo izračunati sredstva, ki jih bodo v obliki dohodnine v naslednjem letu prejeli. »V MO Kranj konkretno ocenjujemo, da bo znesek prihodka iz naslova dohodnine v letu 2021 nekje okoli 33 milijonov evrov ali okoli milijon evrov več kot v letu 2020. Konkretno izračune s strani države pričakujemo do 15. oktobra,« navajajo v Kranju. »Mestne občine so zaradi dodatnih zakonskih obveznosti – kot so razne obvezne službe, ki jih manjšim občinam ni treba izvajati – precej prikrajšane. Ti stroški se pri mestnih občinah zajedajo predvsem v njihov investicijski potencial in v stroške delovanja občinske uprave. Ta povečan priliv bo seveda porabljen predvsem za povečane stroške delovanja

občine, še posebno če bo življenje še vedno krojil koronavirus. Na račun napredovanj in drugih stroškov dela se bo povečala masa plač zaposlenih na sami občini in v javnih zavodih, povečujejo se stroški energentov, storitev. V rebalansu proračuna za leto 2021 bomo načrtovali tudi sredstva za stroške, ki bi jih na osnovi (še vedno nesprejetega) zakona o razbremenitvi občin morala prevzeti država. Država naj bi prevzela predvsem obveznost plačevanja mrliških pregledov in obdukcij, prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje brezposelnih in finan-

evra) povprečnina dvignila za slabih 40 evrov, kar pomeni, da bo Občina Kamnik iz tega naslova prejela približno 1.157.000 evrov več sredstev v proračun za leto 2021, kot je bilo prvotno predvideno. In kako bodo dodatni milijon porabili: »Iz naslova povečanih sredstev povprečnine bo lahko Občina Kamnik v letu 2021 financirala sanacijo – popravilo poškodovanih lokalnih cest, ureditev šolskih poti, izgradnjo kanalizacijskih sistemov na področjih z več kot 50 PE, izgradnjo in posodobitev dotrajanih vodovodnih sistemov, zagotovi-

Iz Občine Škofja Loka so na kratko odgovorili, da so sicer veseli, da se je povprečnina nekoliko povečala. »Po spremembi zakona o izvrševanju proračunov v državi za leto 2020 bomo tako v občinski proračun prejeli 803.142 evrov dodatnih prihodkov. Vendar pa to ne bo zadoščalo niti za kritje neposrednih in posrednih stroškov, nastalih zaradi epidemije COVID-19. Ocenjujemo, da negativni vpliv epidemije na proračun Občine Škofja Loka že do sedaj znaša okrog milijon evrov,« so kritični v Škofji Loki.

V najmanjši občini na Gorenjskem, na Jezerskem, bodo po marčnem popravku povprečnine prejeli 717.278 evrov, so nam sporočili. Po zadnjih podatkih pa bodo v letu 2021 prejeli le 4412 evrov (0,6 odstotka) več: skupaj 721.690 evrov. Čeprav to ni veliko, pa župan Andrej Karničar pravi: »Smo zelo, zelo veseli. Nimamo težav, kako ta sredstva porabiti oz. vključiti v naš proračun. Nujnih projektov imamo pripravljenih za nekaj proračunov. Če naštejemo samo največje, ki so najvišje na prioritetni listi projektov 2021+: rekonstrukcija podružnične šole in vrtca, ureditev mirujočega prometa in vzpostavitev plačljivih parkirišč, investicijska vzdrževanja občinskih cest, rekonstrukcija regionalne ceste na odseku Center–Lustik z vzpostavitev pločnika.«

»Mestne občine so zaradi dodatnih zakonskih obveznosti – kot so razne obvezne službe, ki jih manjšim občinam ni treba izvajati – precej prikrajšane. Ti stroški se pri mestnih občinah zajedajo predvsem v njihov investicijski potencial in v stroške delovanja občinske uprave. Ta povečan priliv bo seveda porabljen predvsem za povečane stroške delovanja občine, še posebno če bo življenje še vedno krojil koronavirus,« razmišljajo v Mestni občini Kranj.

ciranje družinskega pomočnika. Le upamo lahko, da nam bo del teh sredstev tudi zmanjšal razkorak med prihodkom iz dohodnine in tekočimi izdatki ter tekočimi transferji.«

V Občini Kamnik pa ugotavljajo, da se bo v primerjavi s sedaj veljavno višino povprečnine v državnem proračunu za leto 2021 (588,30

la sredstva javnim zavodom, ki delujejo v občini, razvijala vseh 22 krajevnih skupnosti, namenila sredstva za razvoj turizma in turističnih potencialov. Imamo pa še mnogo drugih finančnih obveznosti in predvidenih investicij, v katerih izgradnja nove Osnovne šole Frana Albrehta predstavlja največji finančni zalogaj.«

Župan pomagal pri prevozu testov

Preobremenjenim zdravstvenim delavcem je na pomoč priskočila Občina Jesenice in njeni prostovoljci projekta Prostofer bodo enkrat dnevno vozili teste za covid-19 v Ljubljano. Prvi je prevoz opravil jeseniški župan Blaž Račič s soprogo Marto.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Občina Jesenice je v teh izrednih razmerah priskočila na pomoč Zdravstvenemu domu Jesenice, ki organizira dejavnost odvzema brisov na covid-točki na lokaciji Urgentnega centra Jesenice. Ker jim primanjkuje kadra, dela pa je vse več, je Občina Jesenice sklenila, da bodo enkrat na delovnik prevoz testov za covid-19 opravljali prostovoljni šoferji v sklopu projekta Prostofer.

Župan Blaž Račič je kot prvi prostovoljec odpeljal teste za covid-19 v Ljubljano.

Na voljo jim je električno vozilo, kot prva prostovoljca pa sta prevoz opravila župan Blaž Račič in njegova soproga Marta Ivančič Račič.

Kot je ob tem dejal župan Račič, je v slogi moč, sploh v teh časih pa je treba stopiti skupaj. V »prostoferske« vrste pa še vedno vabijo vse občane Jesenic, ki bi se radi kot prostovoljni šoferji pridružili projektu Prostofer in bi tako nekaj svojega prostega časa namenili v korist soobčanov.

Poklon pesniku z dušo

Ob mednarodnem dnevu bele palice, ki ga obeležujemo 15. oktobra, so v prostorih Medobčinskega društva slepih in slabovidnih (MDSS) Kranj predstavili pesniško zbirko Naila Komića z naslovom Pojoča reka.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – »Mednarodni dan bele palice, simbola slepih, je priložnost, da javnost seznanimo z delom in življenjem slepih ter slabovidnih. Obenem pa opozarjamo tudi na potrebno uvajanje ukrepov, ki bi invalidni populaciji pripomogli h kvalitetnejšemu življenju,« je pojasnil predsednik MDSS Kranj Emil Muri. Člani so v preteklih letih ta dan obeležili s spreedom skozi mestno jedro Kranja. Letos, ko jim je novi koronavirus sprehod preprečil, so predstavili pesniško zbirko lani preminulega Naila Komića. Pesniško zbirko Pojoča reka, ki vključuje 37 pesmi, je MDSS Kranj izdalo posthumno ob 70. obletnici avtorjevega rojstva, ki bi jo praznoval letos.

Nail Komić se je rodil na predzadnji avgustovski dan leta 1950 v bosanskem kraju Bosanska Otoka pri Bihaću. Po končanem drugem letniku gimnazije ga je prevzela želja po drugačnem načinu življenja in pobegnil je od doma. Leta 1967 se je z vlakom pripeljal v Kranj, kjer je spoznal ženo Nado in si z njo ustvaril družino. V želji, da dokonča srednjo šolo, se

Alenka Aljančič, Janka Kus, predsednik MDSS Kranj Emil Muri in tajnik Beno Virt, pred njima soproga Naila Komića Nada Komc ter desno Franc Mlačnik / Foto: Primož Pičulin

je vpisal na Ljudsko univerzo v Kranju, kjer je v triindvajsetih mesecih dokončal izobraževanje za ekonomskega tehnik. Zaposlil se je v kranjski Iskri in bil član Kulturnega društva Iskra.

Že v osnovni šoli je začel pisati pesmi, kratke pripovedi, igre in anekdote. Kasneje, po prihodu v Slovenijo, je pisal tudi priložnostna voščila in skeče, tako v materinem kot slovenskem jeziku.

Po tragični izgubi vida leta 1996 je svoje ustvarjanje za nekaj let opustil. Dve leti zatem se je včlanil v MDSS Kranj in na pobudo članov društva obudil željo po pisanju. Pri zapisovanju pesmi sta mu pomagali žena in hči. »Nail je bil pesnik z dušo. Pisal je zase in za tisti trenutek, ko je pesem začutil. V njegovih delih se izražajo ljubezen, občudovanje, razočaranje in žalost.

Opisoval je svojo ljubezen do žene in slikovitega domačega kraja z reko Uno,« je na predstavitvi povedala Alenka Aljančič iz MDSS Kranj in dodala: »Zbornik je nastal kot poklon pesniku z željo, da se njegova dela ne bi izgubila v vetru.« V kulturnem programu sta sodelovala Janka Kus, ki je deklamirala Komićeve pesmi, in Franc Mlačnik, ki je na harmoniko zaigral nekaj svojih avtorskih skladb.

Razveselili so se sobnega kolesa

V času, ko sami ne morejo pripravljati dobrodelnih prireditev, so se v Centru Korak razveselili dobrodelnega kolesarjenja, nato pa tudi Neurotrustove donacije – sobnega kolesa.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Letošnje leto je za marsikoga precej drugačno od drugih, tudi v Centru Korak v Kranju, kjer skrbijo za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo, so morali načrte precej spremeniti. Letos marca so namreč po več letih čakanja pridobili širitev koncesije. Začeli so sprejemati

nove uporabnike, v kolektiv so se vključili novi sodelavci, začelo pa se je tudi preurejanje prostorov.

»To je res leto, ki si ga niti v domišljiji nismo znali predstavljati. Dobili smo širitev koncesije, nato pa je prišlo do epidemije covid-19 in zaprtja Centra Korak. Ko smo vračali v naše prostore, je poleg sprejemanja novih

uporabnikov in zaposlenih potekala še energetska sanacija, ki nam je odvzela vrt, na katerega smo v spremenjenih razmerah zelo računali. Kljub vsemu lahko rečem, da je za nami uspešno leto, v katerem smo uspešno spremenili program in v katerem uporabniki in zaposleni delajo v manjših skupinah, v tako imenovanih mehurčkih. Ker imamo od letos več uporabnikov, bi potrebovali več novih pripomočkov. Zato smo Neurotrustove donacije, ki je tako rekoč prva letos, poleg zaščitne opreme, ki smo jo dobili v lokalnem okolju, še posebno veselili. Zadovoljni smo, ker smo dobili sobno kolo, ki nam bo še kako prišlo prav, da bomo lažje preživeli zimske čase, ko ne bo moč veliko v naravo,« je ob ponedeljkovem prevzemu kolesa povedala direktorica Centra Korak Mateja Korošec.

»Neurotrust se je pridružil projektu Kolesarske zveze Slovenije Kolesarimo skupaj. Želimo opozoriti zlasti na tiste skupine, ki jim je kolesarjenje oteženo. To so tako tisti, ki so se rodili z nedozorelimi možgani, kot tisti, ki jim zaradi starosti popuščajo miselne funkcije, pa tudi vsi tisti, ki so utrpeli nevrološko poškodbo ali bolezen možganov, hrbtenjače oziroma kakega drugega dela živčnega sistema. Tako smo se odločili, da zanje pripravimo kolesarjenje. K sodelovanju smo povabili tudi Center Korak v Kranju in septembra smo z uporabniki in zaposlenimi izvedli kolesarjenje od Kranja do Škofje Loke. Že prej smo z njimi sodelovali pri izdaji knjige,« je povedala predsednica uprave fundacije Neurotrust Nina Kobler, ki je uporabnikom Centra Korak izročila sobno kolo.

Donacijo direktorici Centra Korak Mateji Korošec je predala predsednica uprave fundacije Neurotrust Nina Kobler.

Novo upanje za poslovno cono

Dogovori o gradnji Poslovno-proizvodne cone Hrastje potekajo že blizu petnajst let, kot kaže, pa načrtovani projekt dobiva nov zagon.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki so prejšnji teden v prvi obravnavi sprejeli dopolnjeni osnutek odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za območje urejanja Poslovno-proizvodne cone Hrastje.

Površina območja cone, vključujoč površine, potrebne za izgradnjo prometne in druge infrastrukture, znaša 18,25 hektarja. Kot je predvideno, bo v njej potekalo več dejavnosti, ki naj bi dopolnjevale že začeti poslovno-proizvodni kompleks Agromehanike.

Območje bo namreč razdeljeno na funkcionalne celote, ki se bodo stopnjevale od poudarjeno poslovne in trgovske dejavnosti ob primarni zbirni cesti, ki vodi s severa neposredno ob priključku na avtocesto preko celotnega območja, do proizvodnih, skladiščnih in storitvenih dejavnosti ob sekundarnih in terciarnih zbirnih cestah.

»Nova poslovno-industrijska cona je težko pričakovana tako med domačimi obrtniki in podjetniki kot tudi tujci, ki so že izkazali zanimanje za njo. Mestna občina Kranj je že začela odkup zemlje za novo cesto. Do decembra ali vsaj januarja pričakujem, da bomo imeli vsa dovoljenja in bomo nato dali ureditev Poslovno-proizvodne cone Hrastje v drugo obravnavo. S tem se bo odprla možnost, da že v prihodnjem letu investitorji začnejo razmišljati o naložbah v ta del poslovne cone. Dogovarjamo se tako z Darsom kot pristojnim ministrom in Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo, saj je za cono bistven dovolj regionalne ceste Kranj–Šenčur. Vemo, da državni načrt predvideva širitev ceste v štiripasovnico. Glede na to, da imamo podporo s strani ministrstev, računam, da bi lahko z reševanjem tega začeli že prihodnje leto,« je povedal kranjski župan Matjaž Rakovec.

Spoznawali arheološko najdišče Štalca

Železniki – Muzejsko društvo (MD) Železniki je pred kratkim ponovno organiziralo voden pohod do arheološkega najdišča Štalca nad Češnjico. Pomladni termin je zaradi koronavirusa odpadel, udeležence jesenskega pohoda pa so zaradi omejitev glede zbiranja razdelili v dve skupini. V prvi je bilo osem obiskovalcev, v drugi pa štirje. Vodila sta jih Andrej Bogataj in Rudi Rejc. Pohodnikom sta pokazala, kje je bilo starodobno gradišče, kje so stale peči za taljenje železa in kakšna žindra še danes leži na površini zemlje. »Poleg najdb je udeležence presenetilo tudi to, da so nekateri že večkrat šli čez Štalco, pa si niso predstavljali, kaj vse se je tam dogajalo pred 2500 leti,« je povedal Bogataj. Dodal je, da je eden izmed naslednjih projektov MD Železniki postavitve informativnih tabel po arheološkem najdišču.

Po sledih železarske naselbine / Foto: Franc Pogačnik

Razstavili so ptičje valilnice

Kranj – Prejšnji teden so v parku La Ciotat v Kranju učenci osnovnih šol Predoslje in Franceta Prešerna pripravili razstavo 37 ptičjih valilnic, ki so jih sestavili med poukom. Gre za poučen in ozaveščevalen projekt, s katerim bodo kranjski osnovnošolci poskrbeli, da bodo okoliške ptice lažje preživele zimo, čez vse leto pa bodo ptice valilnice lahko uporabile tudi kot varen prostor za izleganje jajc. Po končani razstavi bodo valilnice namestili po mestu, da bodo čez vse leto na voljo za okoliške ptice. Razstava je del poučnega projekta varovanja narave in življenja v njej, ki je nastal ob podpori Mestne občine Kranj. Material in orodje za izdelavo valilnic pa je šolarjem doniralo podjetje Merkur trgovina.

Med najlepšimi tudi gorenjski kraji

Znani so letošnji prejemniki priznanj v akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna, ki jih podeljuje Turistična zveza Slovenije. Med nagrajenci so tudi nekateri kraji iz Gorenjske.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V soboto je Turistična zveza Slovenije razglasila dobitnike letošnjih priznanj v akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna, v kateri so visoka mesta zasedla tudi nekatera gorenjska mesta in kraji. Nagrade sicer podeljujejo tudi kampom in glampingom, mladinskim prenočiščem, te-

Med prejemnike priznanj se je v različnih kategorijah uvrstilo devet gorenjskih krajev oz. mest in en kamp.

matskim potem, kulturnim in naravnim znamenitostim in Petrolovim prodajnim mestom.

V kategoriji večjih mest se je Kranj uvrstil na tretje mesto, za Velenje in Celje, v kategoriji manjših krajev, pa so prvo mesto zasedle Cerklje na Gorenjskem, pred Radljami ob Dravi in Šentjurjem pri Celju.

V kategoriji turističnih krajev se je na drugo mesto uvrstila Radovljica, tretji je bil Bohinj z Bohinjsko Bistrico, prvo mesto pa je pripadlo Bovcu. Med izletniškimi kraji se je na tretje mesto uspe-

prebiti Begunjam na Gorenjskem, priznanje za najlepše urejeno mestno jedro pa je prejel tudi Kamnik, ki ga je prehitel le Črnomelj. Med najlepše urejenimi vaškimi jedri sta se na drugo in tretje mesto uvrstila Stara Fužina in Adergas. Tretje mesto v kategoriji najlepših trških jeder pa je osvojil Ribčev Laz.

Uspeh gorenjskih krajev in mest je dopolnil še Kamp Danica v Bohinjski Bistrici, ki je znova postal najboljši v svoji kategoriji.

V spletnem glasovanju se je med najgostoljubnejša večja mesta na četrto mesto uvrstil Kranj, ki je zbral 901 glas, med najgostoljubnejšimi turističnimi kraji je bil prav tako četrti Bohinj, ki je zbral 963 glasov, Bled je bil osmi (589 glasov), deseterico pa je zaključil Gozd - Martuljek (334).

Tekmovanje poteka že od leta 1991, v letošnji akciji pa je sodelovalo 37 izletniških krajev, 39 mest, 13 turističnih krajev, 13 zdraviliških krajev, sedem mladinskih hostlov, 19 kampov in glampingov, 16 tematskih poti in več Petrolovih bencinskih servisov. Razglasitev rezultatov je zaradi omejitvenih ukrepov potekala v okviru posebne televizijske oddaje v soboto zvečer na Planet TV.

»Kontrabantski« spominki

V Turističnem društvu (TD) Žiri so si zamislili posebno linijo žirovskih spominkov, s katerimi so obudili spomin na rapalsko mejo, ki je v preteklosti močno zaznamovala tamkajšnje kraje.

MATEJA RANT

Žiri – Spominki, ki so letos nastali v okviru TD Žiri, ponujajo prav poseben sprehod v zgodovino tamkajšnjih krajev. Z njimi so namreč obudili spomin na nekdanjo rapalsko mejo, ki je po koncu prve svetovne vojne ločevala Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS oziroma Jugoslavijo, z njeno vzpostavitvijo pa je dvanajst naselij, ki so dotlej sodila v žirovsko občino, pripadlo Italiji. A domačini so kljubovali tujemu vsiljivcu; ob meji se je kot ena glavnih dejavnosti za preživetje in dodaten zaslužek razvilo tihotapstvo ali kontrabant. Izdelki, ki so največkrat ilegalno prečkali mejo, so zdaj zaživel v obliki spominkov.

Med spominki, ki so jih oblikovali pred letošnjim tradicionalnim pohodom ob

S kontrabantom so v času, ko je naše ozemlje presekala rapalska meja, nekateri obogateli, drugi povsem obubožali, je razložila Ivanka Žakelj.

rapalski meji v septembru, je tako mogoče najti kontrabantski šnappc (žganje), kafe (kavo), tabak (tobak), sou (sol), cukar (sladkor) in tudi »amore di frontiera« ali ljubezen na meji, kot so

Ivanka Žakelj s kontrabantskim »šnappcem«

poimenovali kontrabantsko čokolado. »S tem je namreč povezana prav posebna zgodba,« se hudomušno nasmeje Ivanka Žakelj iz TD Žiri in razkrije, da so z mejo v okolico Žirov prišli tudi italijanski vojaki, ki so mejo varovali. Ostali so kar nekaj let, in ker so bili to v glavnem dobro preskrbljeni in lepo urejeni mladi moški v uniformah, se je marsikatero dekle zagledalo vanje. »Najbrž so bili tudi prijazni, prinašali so jim čokolado, ki je v tistih časih ni bilo v izobilju, ampak je bilo to resnično nekaj posebnega.« Kljub temu pa so se mnogi od teh

ljubezenskih zgodb končale tragično, z grenkobo doda Ivanka Žakelj. »Nekatera dekleta so po koncu vojne z vojaki odšla v Italijo, mnogi vojaki pa so 'skopneli kot sneg'. Dekleta so tako ostala sama, včasih z enim ali celo dvema otrokoma.«

S kontrabantom so v času, ko je naše ozemlje presekala rapalska meja, nekateri obogateli, drugi povsem obubožali, je še razložila Ivanka Žakelj. »Kazni za tihotapjenje so bile namreč zelo visoke, nekateri so to plačali celo z življenjem,« se ob tem spomni zgodbe o preprodajki čipk, ki so jo Italijani

ujeli, ko jim je nekdo izdal, kje bo prečkala mejo. »Govorilo se je, da naj bi bila v ozadju zamera njenega nekdanjega fanta; ker ga je pustila, se ji je odločil na ta način maščevati.« Po besedah Ivanke Žakelj je med kontrabantskimi izdelki najvišjo ceno dosegalo živo srebro, ki so ga tovorili v pollitrskih steklenicah. »Ob tem pa se je treba zavedati, da je ena taka steklenica tehtala kar sedem kilogramov in pol.« Ob koncu je pojasnila še, od kod izvira beseda kontrabant. Gre namreč za prevod besedne zveze 'contra bannum', kar pomeni 'kljub prepovedi'.

Od Lendave do Murske Sobotne

NEŽA MARKELJ

V prejšnjem potepu sva se z Nejcem prvič preizkusila v kolesarjenju in priznati moram, da mi je pogonjanje pedal priraslo k srcu, pa čeprav sem se naslednje jutro zbudila z razbolelo zadnjico in »kolesarskimi rokavi«. Poleg kolesarjenja pa mi je močno ugajalo tudi Prekmurje, katerega zanimivosti bi bilo težko opisati v enem članku, zato vas bom danes spet popeljala nazaj med griče, vinograde in štoklje ter povzela drug del najinega potepa – od Lendave do Murske Sobotne.

Lendavo sem do danes poznala le po vsakoletnem Bogračfestu, kjer se v mestu pod kostanji zberejo domači in tuji »mojstri bograča« ter ves dan tekmujejo, kdo bo skuhal najboljšo prekmursko enolončnico iz

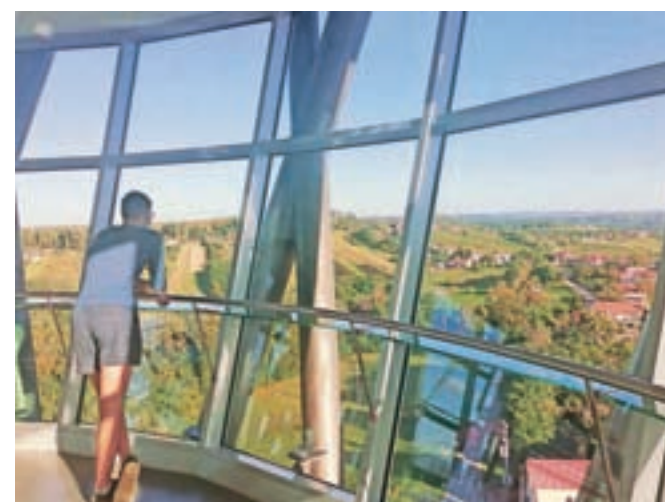
dveh vrst mesa, krompirja in začinjeno z obilico rdeče paprike. Najbolje jo pri tem seveda odnesejo obiskovalci. Ti si lahko cel dan obližujejo prste in uživajo v vonju po praženi čebuli, ki se vije iz velikih črnih kotlov. Midva sva Bogračfest žal zamudila, sva si pa v Lendavi ogledala Dolnjelendavski grad in mogočno sinagogo, kjer gostujejo razne razstave na temo judovske kulture. V Lendavi se lahko ustavite še v muzej dežnikarstva ali pa se posladkate v kavarni v pritličju sinagoge, kjer so se mi po radovednem ogledovanju vitrine s tortami oči ustavile na sočni prekmurski gibanici.

Vožnjo sva nadaljevala čez Lendavske gorice, mimo vinogradov, majhnih zidanic in izletniških kmetij ter se ustavila pod 53 metrom

visokim stolpom Vinarium, s katerega sva po premaganih 240 stopnicah ujela lep razgled na reko Muro, lendavske vinograde in gričevja Avstrije, Madžarske in Hrvaške. Če se sprehodite od tu naprej, po vinski-turistični cesti, boste kaj kmalu opazili kamnito piramido, ki stoji na samem vrhu Lendavskih goric in označuje najvišjo točko omenjenega okoliša.

Naju pa je pot peljala ob počasnem toku reke Mure nazaj proti Murski Soboti. Malo pod Beltinci, zraven Ižakovcev, stoji sredi reke otok za zaljubljene duše – Otok ljubezni, do katerega se lahko zapeljete na tradicionalen prekmurski način – z lesenim brodom. Malo naprej od Ižakovcev pa pri vasi Veržej stoji Babičev mlin, ki še dandanes

POTEPANJA (14)

Zastekljena ploščad na vrhu stolpa Vinarium

ohranja staro tradicijo in melje ajdovo, pšenično in rženo moko.

Tako, pa sva le prispela še do Murske Sobotne, kjer nikakor ne smete izpustiti ogleda prelepe evangeličanske cerkve, modernega paviljona Expanso ob Soboškem

jezeru ter »odbitega« postpokaliptičnega bara Bunker, ki obiskovalca z izvirno opremljenostjo popelje v postpokaliptično prihodnost in s široko ponudbo piv s celega sveta in gurmanskimi burgerji ustvari popoln zaključek dneva.

Kapelica je obnovljena

Obnova Hafnerjeve kapelice Marije Pomagaj v Bonovcu v Medvodah, uvrščene v širši krog dediščine Plečnikovih sakralnih del, ki jih zaznamuje velika svoboda likovnega izraza, je zaključena.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Hafnerjeva kapelica Marije Pomagaj v Bonovcu je od avgusta, ko so bila zaključena restavratorska dela, obnovljena. Za soboto, 10. oktobra, je Župnija Preska načrtovala njen blagoslov, ki pa so ga zaradi razmer v zvezi z novim koronavirusom odpovedali. Obnovitvena dela je izvajala ekipa restavratorjev Restavratorstva Kavčič iz Šentjošta. Poskušali so ji vrniti prvotni videz.

K obnovi kapelice je pristopila Občina Medvode in jo v večini tudi financirala, za kar so zagotovili dobrih trideset tisoč evrov. Občina Medvode je namreč v letu 2019 postala lastnik zemljišča s kapelico, saj je dosegla dogovor s Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Sklad je upravljal zemljišče, ki je bilo v lasti Republike Slovenije. Območje, na katerem stoji kapelica, je bilo pred drugo svetovno vojno v lasti družine družine Lovra Hafnerja. Februarja 1933 mu je v drugem zakonu

nesrečno umrl desetletni sin, na travniku v Bonovcu pa je zato dal postaviti kapelico v čast Marije Pomočnice. Po lokaciji se je kapelice prišlo ime kapelica v Bonovcu, po lastniku pa Hafnerjeva kapelica ali redko tudi Lorčkova kapelica. Načrt zanjo je Hafner naročil arhitektu Jožetu Plečniku, ki je k sodelovanju pritegnil svojega takratnega asistenta na ljubljanski tehniški fakulteti Janeza Valentinčiča. Ta je pod Plečnikovim vodstvom risal načrte za kapelico in vodil njeno

gradnjo. Lastnoročno je tudi naslikal fresko, dekorativno poslikavo v notranjščini. Stilno je kapelica zasnovana v Plečnikovem slogu. Kot pojasnjujejo na Občini Medvode, je kapelica v preteklosti doživela nekaj manjših sprememb in poškodb, od katerih je bila za opazovalca najbolj očitna odstranitev kipca križanega Kristusa z vhodnega lesenega stebra. V preteklosti je bil prestavljen v kapelo v Vičancih pri Veliki Nedelji v Prekmurju, kjer pa ga ni več. O njem tako pričajo le stare fotografije. Ker je predstavljal bistven element Hafnerjeve kapelice, je bila v sklopu njene obnove po arhivskih fotografijah izdelana čim bolj natančna kopija. V mali odprti zvonik ob kapelici je znova vgrajen tudi zvon, ki je do sedaj prav tako manjkal. Izvedenih je bilo tudi nekaj drugih popravkov, ki bodo poskrbeli, da bo kapelica za prihodnje čase ohranjena v svoji čim pristnejši podobi. V prihodnjih letih bo treba urediti še okolico kapelice z zasaditvijo dreves, s čimer se bo ponovno vzpostavila njena krajinska umestitev v prostor.

Pri kapelici je postavljena začasna razstava, ki prikazuje njeno zgodovino in zadnja obnovitvena dela. O kapelici so pripravili tudi knjigo Hafnerjeva kapelica Marije Pomagaj v Bonovcu avtorja Vida Klančarja.

Načrt za kapelico je pod vodstvom arhitekta Jožeta Plečnika risal Janez Valentinčič, Plečnikov takratni asistent na ljubljanski tehniški fakulteti. Vodil je tudi njeno gradnjo. Po obnovi je zasijala v novi luči.

Turistični boni »rešili« tudi Kamnik

Junija, julija in avgusta letos je občino Kamnik obiskalo 17.024 turistov, ki so skupaj ustvarili 43.568 nočitev, v primerjavi s poletnim tromesečjem lanskega leta le 12 oziroma 17 odstotkov manj. Po koriščenju turističnih bonov je Kamnik med slovenskimi občinami na 16. mestu.

JASNA PALADIN

Kamnik – Turistična destinacija Kamnik se kljub posledicam koronakrize lahko ponaša z lepim rezultatom, saj podatki Statističnega urada RS kažejo, da je v visoki turistični sezoni, torej julija in avgusta, mesto z okolico obiskalo celo pet odstotkov več obiskovalcev, v teh dveh mesecih pa so zabeležili le tri odstotke manj nočitev kot v primerljivem obdobju lani.

»Oba podatka sta glede na situacijo zelo dobra, kar je plod sodelovanja med Zavodom za turizem, šport in kulturo Kamnik in turističnimi ponudniki ter rezultat njihovega trdega dela. V Kamniku

so v avgustu slovenski turisti ustvarili kar 80 odstotkov nočitev v primerjavi s tujimi, kar je precej nad slovenskim povprečjem. Glede na primerjavo prvega polletja letošnjega leta, ko je Kamnik obiskalo 5755 turistov, ki so v tem obdobju opravili 13.851 nočitev, z lanskim enakim obdobjem, ko je Kamnik obiskalo 17.454 turistov, ki so v tem obdobju opravili 38.871 nočitev, lahko pritrdimo, da so letošnja turistična sezona reševali predvsem turistični vavčerji, ki po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije s koriščenjem do 1. oktobra 2020 postavljajo Kamnik na 16. mesto med vsemi slovenskimi občinami. Veseli smo, da smo

z močnimi promocijskimi kampanjami tako turistične destinacije Kamnik kot turističnih ponudnikov ter soustvarjalcev kamniškega turizma in s kreativno promocijo znali in zmogli v domačem gostu vzbuditi zanimanje za Kamnik in ga privabiti na našo destinacijo,« številke komentira Franci Kramar, vršilec dolžnosti direktorja Zavoda za turizem, šport in kulturo Kamnik. Še posebej je poudaril vlogo Term Snovik, kjer so že vse od konca karantene privabljali domače goste in tako tudi zapolnili svoje apartmajске kapacitete. Po številu in vrednosti unovčenih bonov po tipu namestitve »apartmajsko naselje«

Terme Snovik v tej kategoriji namreč zasedajo prvo mesto.

Pri vseh kamniških turističnih ponudnikih je bone do sedaj unovčilo 10.620 upravičencev v skupni vrednosti 1.431.920,83 evra. »Naše aktivnosti tako tudi v začetku oktobra usmerjamo v razširitev glavne sezone s poznim zaključkom jeseni, saj bi med krompirjevimi počitnicami želeli v Kamnik privabiti družine, ki jim še ni uspelo unovčiti turističnih bonov. Glede na uspeh v poletnih mesecih koroni navkljub lahko rečem, da nam to tudi uspeva,« še pojasnjujejo na Zavodu za turizem, šport in kulturo Kamnik.

Dvorana v uporabi

◀ 1. stran

Investicijo je ob pomoči pridobljenih nepovratnih sredstev občini uspelo izpeljati brez najema kredita. Dvorana pa ne bo nudila le odličnih pogojev za vadbo, temveč bo pripomogla tudi k reševanju prostorske stiske preobremenjene mengeške osnovne šole. Z investicijo so namreč sprostili

zdajšnjo šolsko telovadnico, ki jo bodo preuredili v kuhinjo, jedilnico in dodatne učilnice.

Dvorana je že od tega tedna dalje na voljo za uporabo osnovnošolskim učencem. Rekreativci, med katerimi prav tako vlada precejšnje zanimanje za uporabo objekta, pa bodo morali počakati na ugodnejšo epidemiološko situacijo.

Trak sta ob odprtju prerezala ravnatelj Milan Burkeljca in župan Franc Jerič. / Foto: Občina Mengeš

Otroci so se razveselili novih večnamenskih igral

Kamnik – Občina Kamnik je v enoti Rožle Vrtca Antona Medveda Kamnik uredila novo kombinirano igralo, ki je namenjeno otrokom od drugega leta dalje, za najmlajše pa so na novo oblikovali Rožletov vrtiček za malčke, kjer otroke pričakuje manjše igralo z možnostjo plezanja in vožnjo po toboganu. Igrišče so s pridnimi rokami obogatili njihovi hišniki s čutnim kotičkom, kjer bomo lahko z nogami in rokami pridobivali različne čutne izkušnje. Novo igralo s podlago so namestili tudi v enoti Pestrna. Za igrala v enoti Rožle je občina namenila dobrih šest tisočakov, za tista v Pestrni pa 21 tisoč evrov. Za novi pridobitvi se je županu Mateju Slaparju zahvalila ravnateljica vrtca mag. Liana Cerar, pa tudi staršem, namenjajo sredstva v Sklad vrtca.

Kamniškimi vrtcem poklonili odsevne jopiče

Kamnik – Člani Avto moto društva Kamnik so kupili 250 odsevnih jopičev za malčke, ki so jih konec minulega tedna razdelili kamniškimi vrtcem, javnemu in vsem trem koncesijskim – Vrtcu Antona Medveda Kamnik, Zasebnemu vrtcu Sonček, Zasebnemu vrtcu Zarja in Zasebnemu vrtcu Peter Pan.

Dušan Božičnik in Emil Grzinčič iz AMD Kamnik sta odsevne jopiče izročila tudi ravnateljici Zasebnega vrtca Sonček Diti Horvatiček.

Brezplačno sadje, zelenjava in mleko

Kranj – Z novim šolskim letom se je v šole »vrnila« tudi Shema šolskega sadja, zelenjave in mleka, ki kot ukrep skupne kmetijske politike spodbuja porabo sadja, zelenjave in mleka pri otrocih in mladostnikih. V shemo je vključenih 90 odstotkov osnovnih šol in zavodov za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, v katerih na leto razdelijo otrokom 500 ton svežega sadja, 20 ton sveže zelenjave, 192 tisoč litrov mleka, 42 tisoč litrov mlečnih izdelkov, ...

Poseben Domfest o posebnih zbirkah

Pod naslovom Posebne domoznanske zbirke – izzivi in priložnosti bo v četrtek v organizaciji Mestne knjižnice Kranj potekal šesti Festival domoznanstva Domfest. Zaradi aktualnih razmer bo potekal na spletu.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Mestni knjižnici Kranj se letos med drugim spominjajo tudi sedemdesete obletnice ustanovitve Okrajne študijske knjižnice, ki je za eno od nalog že od vsega začetka imela tudi zbiranje domoznanskega gradiva. Ko so v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja osrednje območne knjižnice začele prejemati tudi tako imenovani obvezni izvod tiskov, ki so izšli v Sloveniji, so posebne domoznanske zbirke začele dodatno pridobivati pomen. Knjižnice zbirke oblikujejo, obdelujejo in hranijo kot odraz zgodovinskih, ekonomskih, geografskih, političnih in drugih posebnosti okolja, v katerem delujejo.

Domoznanci iz slovenskih splošnih knjižnic se od leta 2009 naprej vsako drugo leto srečujejo na festivalih domoznanstva, kjer podarjajo vsebine, s katerimi se srečujejo pri svojem delu

in so pomembne za razvoj dejavnosti. Tokrat je organizacijo prevzela Mestna knjižnica Kranj, pri pripravi dogodka in zbornika pa sodeluje s Sekcijo za domoznanstvo in kulturno dediščino pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije in z bibliotekarji iz drugih osrednjih območnih knjižnic.

»Za organizacijo Domfesta smo se odločili prav zaradi okrogle obletnice študijske knjižnice, raziskava njene zgodovine bo tudi eden naših prispevkov na festivalu, povezali pa jo bomo s siceršnjimi našimi domoznanskimi zbirkami,« je povedala Jana Zeni Bešter, vodja oddelka za delo z uporabniki, ki vodi tudi organizacijsko ekipo festivala ter uredniški odbor zbornika, ki ga bodo pripravili. »Naj tu omenim naši posebni zbirki Prešerniana in Starine, ki sta res posebni in nas ločita od ostalih knjižnic. Prva je najbrž naša najpomembnejša zbirka, snovati pa sta

jo začela že Stanko Bunc in France Drolc. V zbirki imamo dva izvoda originalnih Prešernovih poezij iz leta 1847, v enem celo ročno napisano posvetilo tiskarja Blažnika, imamo množico izdaj, povezanih s pesnikom, tudi prevodov njegovih poezij. Tudi sicer smo na neki način zavezani pesniku, saj se ponajam z rokopisom njegove Glose na pročelju knjižnice.«

V drugi pomembni zbirki Starine so knjige, ki so izšle do leta 1900. Knjižnica se ponajam z originalnim izvodom Dalmatinove biblije iz leta 1584, ki so jo pred leti restavriral, imajo tudi dve inkunabuli s konca 15. stoletja in bogato bibliofilsko zbirko z reprodukcijami znanih starejših izdaj ... Poleg omenjenih je tu še osnovna domoznanska zbirka s knjigami, zemljevidi, članki, notami in drugimi tiski ter zvočnimi in video nosilci, ki se nanašajo na področje Gorenjske.

Posebna domoznanska zbirka Prešerniana se začne že z rokopisom Prešernove Glose na pročelju Mestne knjižnice Kranj.

Festival na spletu

Zaradi aktualnih razmer bo Domfest predstavljen v virtualno okolje na splet. Na festivalu bo sodelovalo okoli petdeset udeležencev iz različnih knjižnic, pristope pri delu s posebnimi zbirkami pa bo s pomočjo spletne platforme lokalnega ponudnika predstavilo 15 avtorjev. V 15-minutnih prispevkih bodo poleg člankov o zbirkah kulturne dediščine v slovenskih knjižnicah predstavili še prakso obdelave zapuščinskih in rokopisnih fondov ter posamezne posebne zbirke.

Nina Jamar in Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice bosta predstavili

domoznansko dejavnost in posebne domoznanske zbirke njihove knjižnice, enako Damjan Mulej iz Knjižnice A. T. Linhartarja Radovljica, kranjske posebne zbirke pa Marjeta Gros in Anka Vojakovič Zupan. Med drugim bo tekla beseda tudi o zgodovini Okrajne študijske knjižnice Kranj in o letos oblikovanem spletnem biografskem leksikonu Obrazi Slovenije, v katerem značne osebnosti združuje devet območnih knjižnic. Prispevki bodo objavljeni tudi v zborniku.

Prvič doslej bodo pripravili virtualni knjižni sejem publikacij z domoznansko vsebino. Na spletu bodo na ogled naslovnice knjig,

brošur in katalogov, ki so jih v zadnjih dveh letih izdala knjižnice. »Festival je pomemben, ker smo na ta način raziskovali zgodovino nastajanja domoznanskih zbirk, predstavljene vsebine pa bodo tudi vplivale na nadaljnje načine zbiranja, obdelave ter predstavljanja zbirk. Knjižnice imamo veliko rokopisnih zapuščin in zanimive bodo predstavitev novih pristopov k njihovi obdelavi. Pri tem je zelo pomembna digitalizacija. Navsezadnje bo tudi Domfest tokrat potekal na prav poseben način,« še dodaja Jana Zeni Bešter, zadovoljna, da bodo vseslovenski dogodek tokrat pripravili prav v kranjski knjižnici.

Podelili Aškerčevo nagrado in priznanji

Aškerčevo priznanje arhivistki Nataši Budna Kodrič iz Škofje Loke

IGOR KAVČIČ

Ljubljana – V petek je Arhivsko društvo Slovenije v ljubljanski Mestni hiši podelilo Aškerčevo nagrado in Aškerčevi priznanji za obdobje 2019–2020, ki jih od leta 2002 bialno podeljuje za posebne dosežke na področju arhivistike in popularizacije arhivske dejavnosti. Aškerčevo nagrado za življenjsko delo je prejela Marija Hernja Masten, Aškerčevi priznanji pa so prejela Vesna Gotovina in mag. Hedvika Zdovc ter Nataša Budna Kodrič.

Škofjeločanka je Aškerčevo priznanje prejela za kritično objavo arhivskih virov v delu Korespondenca Jožefine in Fidelija Terpinc (1825–1858) in s tem za pomemben prispevek k popularizaciji arhivov in arhivskega gradiva. V publikaciji je na 383 straneh objavila del obsežne korespondence,

ki jo v fondu Graščina Fužine hrani Zgodovinski arhiv Ljubljana. V publikaciji je objavljena družinska korespondenca, se pa v njej zrcalijo tudi njuni pogledi o predmarčni dobi na Slovenskem. »Zahtevno in natančno delo je Nataši Budna Kodrič odlično uspelo, arhivisti, zgodovinarji in drugi ljubitelji preteklosti pa smo dobili v roke objavo prvovrstnih zgodovinskih virov. Vzorčno pripravljena edicija je pomemben prispevek k poznavanju in razumevanju življenja v Ljubljani in na Kranjskem v predmarčni dobi, hkrati pa odlična promocija arhivske dejavnosti in dela s primarnimi viri,« so med drugim še zapisali v obrazložitvi k nagradi. Budna Kodričeva je od leta 1992 zaposlena v Zgodovinskem arhivu Ljubljana, med letoma 2006 in 2011 je bila direktorica arhiva, od leta 2011 je arhivistka za področje uprave.

Iz fotografije pesem

V Layerjevi založbi je izšla zbirka pesmi Stikanja avtorice Mirjam Dular. Stik pesmi s fotografijo.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Zbirka fotoverzov Stikanja, ki so jo pred dnevi v pogovoru z avtorico Mirjam Dular predstavili v Stolpu Škrlovec, je peta knjiga, ki je izšla pri pred dvema letoma ustanovljeni Layerjevi založbi – zagotovo pa prva tovrstna pri nas. Kaj pravzaprav je fotoverz? Kot o njem zapiše avtorica na svoji spletni strani, gre za slikovno-pesniško obliko, ki izraža sprotne refleksije življenja, v katere pa se pogosto pritihoapijo tudi globlji uvidi. Naslovu fotoverza sledi fotografija, posneta najpogosteje s prenosnim telefonom, pod njo pa se kot prvi verz včasih ponovi naslov, ki mu sledi različno število dodatnih verzov, in to vedno v eni kitici, torej brez vertikalnih presledkov med vrsticami. Uporaba ločil v pesmi ni povsem stroga, so pa vsa namerno ali prisotna ali odsotna.

Dr. Mirjam Dular na predstavitvi zbirke Stikanja v Stolpu Škrlovec / Foto: Layerjeva hiša

»V Stikanjih se med seboj dotikata gladina in nebo, človeško in naravno, ostra kritika in nežno zaupanje, pogledi se srečujejo v

kalejdoskopu podob, ki jih lahko skozi vnovična branja odkrivamo znova in znova. Pari, ki so pomemben motiv zbirke, nas opominjajo, da

smo del pereče sedanosti in prihodnosti, hkrati pa nas, ponekod celo v isti, kratki podobi – kar je ena največjih kvalitiet poezije Mirjam Dular – obdržijo v ravnotežju na vrvi nad prepadom,« sta k zbirki med drugim v spremni besedi zapisali Helena Zemljič in Ana Žunič, ki sta pripravili tudi izbor pesmi. Avtorica namreč dnevno objavlja fotoverze na portalu pesem.si.

Mirjam Dular je sicer doktorica fizikalnih znanosti, zaposlena na Zavodu Republike Slovenije za varstvo narave. Njena bogata bibliografija obsega strokovne članke s področja astronomije in astrofizike, poljudnoznanstvene članke in prevode, v zadnjem desetletju pa tudi s področja varstva narave. Piše pesmi in kratko prozo, leta 2018 je izdala zbirko kratke proze Milina pogovora, lani se je s kratko zgodbo Bolniški brat uvrstila v finale državnega srečanja odraslih literatov V zavetju besede.

Preobrat, drama, zmaga

Tako bi lahko na kratko opisali najtesnejši košarkarski obračun v četrtem kolu prve SKL za moške. V Šenčurju so namreč domači košarkarji Gorenjske gradbene družbe po preobratu in dramatičnem zaključku za vsega točko premagali do sobote še neporaženo Rogaško. Štiri kola tudi za košarkaricami.

MAJA BERTONCELJ

Šenčur – Košarkarji v prvi SKL so igrali tekme četrtega kola. Najtesneje je bilo v Šenčurju, zmage pa so se veselili domači košarkarji Gorenjske gradbene družbe (GGD) Šenčur.

Šenčurjani so gostili Rogaško, ki je na Gorenjsko pripotovala kot v letošnjem prvenstvu še neporažena ekipa. Košarkarji Rogaške so tekmo začeli dobro, dobili tako prvo (16 : 26) kot drugo četrtino (17 : 19) in v prvem polčasu imeli tudi že 15 točk naskoka. Drugi polčas pa je bil v znamenju Gorenjske gradbene družbe Šenčur. S preobratom in dramatičnim zaključkom so prišli do druge zmage v sezoni. Tretjo tretjino so dobili s 26 : 16, četrto pa z 19 : 16. Skupni rezultat je bil 78 : 77. Prvi strelec tekme je bil David Kralj s 23 točkami, dve točki manj in 16 skokov pa je vknjižil Dino Murić. Konstantin Subotič, trener GGD Šenčur, je bil z razpletom zadovoljen: »Rogaška je takoj na začetku tekme prevzela pobudo na igrišču, igrala je dobro igro in visoko povedla, česar si nismo želeli. Mi smo vztrajno iskali odgovor in ga našli v dobri obrambi, kar je bilo ključnega pomena. Vsak igralec je dal svoj maksimum in pomemben doprinos k težko prigranani zmagi. Čestitke ekipi za borbenost in pravi športni

Košarkarji Gorenjske gradbene družbe Šenčur (v rumenih dresih) so bili za točko uspešnejši od vodilne Rogaške in se veselili druge zmage v sezoni. / Foto: Gorazd Kavčič

pristop.« V naslednjem kolu bodo Šenčurjani 24. oktobra gostovali v Šentjurju, Rogaška bo gostila kranjski ECE Triglav. Triglavani so tekmo četrtega kola igrali včeraj zvečer, rezultat do zaključka redakcije še ni bil znan. Gostili so ekipo Hopsi Polzela.

V četrtem kolu so bili uspešni tudi košarkarji Helios Suns, ki so prišli do tretje zmage. Gostili so Šentjur in bili boljši s 87 : 72 (13 : 15, 27 : 18, 27 : 22, 20 : 17). Gostje so bili v prednosti le na začetku tekme, nato pa so Domžalčani po nekaj menjavah zaigrali bolje in z

delnim izidom 16 : 0 v 15. minuti prišli do dvomestne prednosti (25 : 15), ki je niso več izpustili iz rok. Mihailo Sekulović je za Helios Suns zbral dvajset točk in 12 skokov, Tadej Ferme je prispeval 16 točk, 12 točk in devet podaj pa je zbral Daniel Vujanović. Na lestvici so na drugem mestu z enakim številom točk kot vodilna Rogaška, v naslednjem kolu pa jih čaka gostovanje v Laškem.

Tekme četrtega kola so tudi za košarkaricami v prvi SKL. Triglavanke so doma po pričakovanjih visoko premagale Maribor in vknjižile

tretjo zmago. Tekma se je končala z rezultatom 87 : 53 (24 : 18, 21 : 10, 21 : 10, 21 : 15). Najboljša strelka pri domači ekipi je bila Gala Kramžar, ki je dosegla kar 19 točk, Manca Vrečer pa je 15 točkam dodala še 12 skokov. Kranjčanke bodo v petem kolu 23. oktobra gostovale v Celju. Uspešne so bile tudi Domžalčanke. Ekipa Jasmin sport Ledita je doma s 70 : 68 (17 : 16, 16 : 16, 16 : 16, 21 : 20) premagala košarkarice iz Slovenskih Konjic. Urša Žibert je dosegla kar 35 točk. V petek odhajajo na gostovanje v Maribor.

Nogometaši Radomelj še naprej zmagujejo

Ta teden tekme osmine pokala

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski ligi so pretekli konec tedna nadaljevali prvenstvo. Odigrali so tekme sedmega kroga. Domžalčani so gostovali v Kopru in izgubili z 2 : 0. Na lestvici so na sedmem mestu, vodi Mura.

Za drugoligaši so tekme 12. kroga. Vsi trije predstavniki Gorenjske so tokrat gostovali in tekme končali z naslednjimi rezultati: Primorje eMundia – Kalcer Radomlje 1 : 4, Beltinci Klima Tratnjek – Roltek Dob 0 : 2 in Drava Ptuj – Triglav 1 : 0. Na lestvici vodi Kalcer Radomlje, Roltek Dob je drugi, Triglav pa sedmi. V tretji slovenski nogometni ligi – zahod so bile tekme desetega kroga. Rezultati gorenjskih ekip: Tinex Šenčur – Elta Izola 0 : 0, Zagorje – Arol Škofja Loka 0 : 0 in Žiri – Svoboda Ljubljana 0 : 1. Tekmi Ilirija

1911 – Sava Kranj in Adria – Šobec Lesce nista bili odigrani. Na lestvici vodi Ilirija 1911, Tinex Šenčur je peti. Nogometaši v gorenjski nogometni ligi so v soboto odigrali tekme osmega kroga. Rezultati: Preddvor – Bohinj 1 : 2, Kranjska Gora – Bitnje dobrozasenci.si 1 : 8, Visoko – Zarica Kranj 4 : 1, Niko Železniki – Britof 1 : 3, SIJ Acroni Jesenice – Velesovo Cerklje 4 : 2 in Bled Hirter – Polet 3 : 0. Na lestvici vodi Britof.

Nogometaši bodo v teh dneh odigrali tekme osmine Pokala Pivovarna Union. Od Gorenjcev so v tekmovalju ostali le še trije in vsi bodo igrali jutri. Domžale bodo gostovale v Beltincih, Kalcer Radomlje čaka tekma doma z ekipo CherryBox 24 Tabor Sežana (začetek tekme ob 14. uri), triglavani pa gostijo Celje (začetek tekme ob 18. uri).

Letošnji Tek štirih mostov odpovedali

Škofja Loka – Tek štirih mostov v deveti izvedbi bi moral po prvotnem načrtu v Škofji Loki potekati v junija. Najprej so ga prestavili na 14. november, pred dnevi pa izvedbo letos odpovedali. »Kljub temu da smo čakali skoraj do zadnjega in upali, da nam bo Tek štirih mostov v okrnjeni obliki vseeno uspelo speljati v novembru, so se temni rdeči oblaki zgrnili tudi nad nas. Ne bo šlo. Žal. Odpadejo tudi vrtčevski in šolski teki. Pozitivno energijo, navdušenje, smeh, druženje ter ljubezen do teka in športa torej prenašamo v prihodnje leto. Glave gor. Bodimo odgovorni. Ostanimo zdravi. Pa ne pozabimo na rekreacijo in šport. Treba se bo pripraviti na Tek štirih mostov leta 2021,« so sporočili organizatorji. Znan je že datum: 19. junij 2021. Odpovedi rekreativnih tekaških dogodkov se še naprej kar vrstijo. Prav tako letos ne bo Ljubljanskega maratona in tudi ne Miklavževega teka.

V Kranju plavali tudi državne rekorde

Plavalci so štiri dni tekmovali na državnem prvenstvu, ki je bilo tudi v znamenju novih rekordov. Postavila ga je tudi Tjaša Vozel.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V Kranju so bili od četrtega do nedelje plavalci zbrani na absolutnem letnem državnem prvenstvu Slovenije. Prvo ime je bila Katja Fain iz mariborskega Branika s kar sedemnajstimi medaljami, uspešni pa so bili tudi gorenjski plavalci.

Tjaša Vozel je potrdila naziv kraljice prsnega sloga. Plavalca kranjske Zvezde je prvenstvo v četrtek odprla z novim državnim rekordom na sto metrov prsno. Nov slovenski rekord je sedaj 1:07,90 in je za tri stotinke boljši kot čas, ki ga je prav Vozlova postavila pred petimi leti na mitingu v Eindhoven na Nizozemskem.

Kot je povedala, je rekorda zelo vesela, ni pa ga pričakovala, saj je letos dosegala rezultate okrog 1:09. Blizu lastnega rekorda je bila tudi na petdeset metrov prsno. Z 31,71 je dosegla drugi izid kariere. Rezultat iz leta 2015 je zgrešila za 28 stotink. Prvenstvo je v nedeljo zaključila še z zmago na dvesto metrov prsno (2:30,31). Izkazali so se tudi mladi plavalci kranjskega Triglava. V mladinski konkurenci so v štafetah izboljšali kar tri državne rekorde, in sicer na 4 x 100 m prosto (Sašo Božkan, Nace Vovk, Črt Perme Modrijančič, Miha Vintar), 4 x 200 m prosto (Sašo Božkan, Črt Perme Modrijančič, Nik Gladek, Miha Vintar) in 4 x

Tjaša Vozel (v ospredju) iz kranjske Zvezde je prvenstvo odprla z novim državnim rekordom na sto metrov prsno, najhitrejša je bila tudi na petdeset in dvesto metrov prsno.

100 m mešano (Sašo Božkan, Miha Vintar, Nace Vovk, Črt Perme Modrijančič). Božkan je nato v finalu v prvi menjavi na sto metrov hrbtno dosegel posamični državni mladinski rekord, na prvenstvu pa se je v disciplini petdeset metrov hrbtno na tri desetinke približal slovenskemu rekordu Mariborčana Blaža Medveška. Omeniti velja še disciplino sto metrov prosto, kjer je bil najhitrejši prav tako triglavan Ben Schwietert.

Tudi v plavanju je v letu, ki je v znamenju covid-19, veliko odpovedi tekmovalj, zato je bilo prvenstvo v Kranju dober trening, test pripravljenosti in tudi motivacija za treninge.

Jeseničani v četrtek v boj za nove točke

Jesenice – V soboto so hokejisti v Alpski hokejski ligi odigrali nove tekme prvega dela. Nasprotnik hokejistov HDD SIJ Acroni Jesenice je bilo avstrijsko moštvo EC KAC II iz Celovca. Prva tekma v Celovcu se je končala z zmago Gorenjcev z 2 : 3 (1 : 2, 0 : 1, 1 : 0). Za Jeseničane so se med strelce vpisali Andrej Hebar, Patrik Rajsar in Mirko Djumič. Povratna tekma bo v četrtek na Jesenicah z začetkom ob 19. uri.

Za uvod Hrovatova šesta, Kranjec sedmi

Kranj – Sölden je gostil uvod v letošnjo sezono svetovnega pokala v alpskem smučanju. Ženska veleslalom je dobila Italijanka Marta Bassino, Meta Hrovat je bila šesta, moškega pa Norvežan Lucas Braathen, Žan Kranjec je končal na sedmem mestu.

PLANINSKI IZLET: SKOZNO (671 M N. M.) IN KOPITNIK (929 M N. M.)

Vzletišče za padalce

Obisk naravnega okna, jame in mostu. Kaverna iz časa prve svetovne vojne. Južni obronki Trnovskega gozda.

JELENA JUSTIN

Ko sem septembra hodila po teh koncih, so bili na drevesih ježki, polni kostanja/maronov. Tokratni izlet nas bo popeljal na južne obronke Trnovskega gozda, bom rekla celo na skrajni zahod čavenskega pogorja. Ogleдали si bomo naravno okno Skozno, kjer so tudi jama, naravni most in kaverna iz prve svetovne vojne.

Izhodišče današnjega izleta je vas Vitovlje. Zapeljemo se po primorski avtocesti do razcepa Razdrto, kjer po hitri cesti nadaljujemo proti Novi Gorici. Peljemo na izvoz Selo in cesti sledimo v smeri vasi Črniče in Šempas. Zavijemo

levo v vas Vitovlje. V vasi bomo pozorni. Peljemo skozi vas in zavijemo na ozko strmo cesto, kjer je na desni strani tabla Vitovska krožna pot. Nadaljujemo mimo hiš, dosežemo makadam. Opazimo, da se je začela tudi Kalvarija in na levi strani manjše parkirišče. S parkirišča nadaljujemo naprej po makadamski cesti, do 7. križa Kalvarije (Jezus drugič pade pod križem), kjer zavijemo levo v smeri Trpinovšče, spominska plošča in Vodice. Prečna pot poteka skoraj po ravnem. Hodimo mimo številnih kostanjevih dreves (verjetno so celo maroni). Pot preide v strnjen gozd,

se strmeje vzpne in nas pripelje do Vodice, kjer je partizansko spominsko obeležje, v spomin na na tem mestu ustanovljen 1. Primorski bataljon Simona Gregorčiča. Kolovoz se spremeni v planinsko pot, se strmeje dvigne in nas višje pripelje na prečno pot, ki z desne pride iz smeri Kopitnika. Po tej bomo kasneje nadaljevali. Mi zavijemo levo, v smeri Skozna. Pot se začne celo spuščati, razpotja so odlično označena. Oznakam sledimo do naravnega okna in jame Skozno. V jamo pelje zavarovana pot, ki je tehnično zahtevnejša. Naj opozorim, da je v mokrem pod naravnim mostom oz. v oknu in v jami lahko zaradi možnosti zdrsa precej nevarno. Na drugi strani je kaverna iz prve svetovne vojne, za katero vedo domačini povedati, da je skozno general Borovjevič opazoval goriški del bojišča soške fronte. Povzpne se še na razgledišče nad Oknom oz. na most, ko se pod nami odpre pogled na Vitovlje, Novo Gorico, vidimo celo Trst in Jadransko morje, če je le vreme ta pravo. Po poti vzpona se vrne do križišča, kjer smo se pridružili poti s Kopitnika. Gremo še na Kopitnik. Pot

Zgornji obok okna je pravzaprav naravni most, s katerega je čudovit razgled na Vipavsko dolino, v smeri Nove Gorice, tržaškega zaliva, vse tja do Dolomitov. / Foto: Jelena Justin

se zložno vzpenja po južnih obronkih Trnovskega gozda. Pozorni bodimo za markacijami, ki so redke, gibljemo se pa po izrazitem kraškem svetu. Pot počasi začne zavijati v desno, kjer preide v gozdno pobočje. Bodimo pozorni, da ne gremo preveč desno, saj markirana pot zavija levo. Pot je ponekod zelo zaraščena in od pomladi do jeseni polna klopov. Preverjeno! Dosežemo kolovoz, zavijemo levo in nadaljujemo v smeri lovske kočice. Kolovoz postane širši. Ob lovske kočice pa je cesta asfaltirana. Po njej se povzpne do Kopitnika, kjer je vzletišče za jadralne padalce. Zraven je manjše zavetišče in vpisna skrinjica. Razgled s Kopitnika je od Vipavske doline do Tržaškega zaliva, celo do Dolomitov. Z vrha Kopitnika začnemo sestopati do smeri Sekulaka. Lahko gremo celo do njega, a

Napolenova pot, po kateri sestopimo nazaj na izhodišče. Vidi se cerkev sv. Marije iz 14. stoletja. / Foto: Jelena Justin

predlagam, da prej zavijemo desno, na označenem razpotju. Sestopimo proti Napoleonovi poti, ki se navezuje na Srednječavensko. Pridemo v bližino cerkvice sv. Marije, do katere se lahko povzpne. Cerkvica datira v čas 14. stoletja, v obdobju Turkov

pa je služila kot protiturški tabor. Po Kalvariji se spustimo nazaj do Križišča, kjer nas čaka jekleni konjiček. **Nadmorska višina: 929 m**
Višinska razlika: 600 m
Trajanje: 5 ur
Zahtevnost: ★★★★★
(brez jame)

Naravno okno Skozno / Foto: Jelena Justin

V čakanju na boljše čase

GREGA FLAJNIK

Prostor na tem mestu v časopisu je bil sprva namenjen reportažam s kolesarskih potovanj, ki smo jih organizirali v okviru Gorenjskega glasa. Pozimi sem nato pisal o možnostih rekreacije v hladnejših obdobjih, ko ni možno kolesariti. Ko se je začela koronasi tuacija zapletati, sem vas želel spodbujati h gibanju, čeprav smo bili omejeni najprej na svoja stanovanja, nato na občinske meje in čez poletje na kolesarska potovanja po Sloveniji. Veliko misli se je nabralo v tem času, a v spominu so mi poleg reportaž z naših potovanj ostale teme, ko sem vas skušal navdušiti za sproščene sprehode po gozdu in umirjena kolesarjenja v dobri družbi, na primer z ženo na kavo. V zimskem času se temperature spustijo, dnevi so krajši in bomo kolesa počasi pospravili v

kleti, zato ta prostor v časopisu prepuščam drugim avtorjem in temam.

V času, ki prihaja, vam želim, da bi ostali zdravi in da bi poskrbeli zase in za svoje bližnje. Želim vam, da bi vsak dan vsaj eno uro aktivno preživeli čas v naravi in da ne bi pozabili na vaje za krepitev telesa. Le tako boste namreč poskrbeli, da bo vaš imunski sistem dovolj močan, da premaga viruse in bakterije, ki vsak dan napadajo vaše telo. Vsak dan tudi berite, rešujte križanke in rešujte vaje za krepitev uma. Naredite si načrt dnevnih aktivnosti in potem vsak dan posebej prečrtajte aktivnost, ki ste jo že opravili. Televizijo glejte bolj malo, saj predvajajo veliko oddaj, ki nas spravijo v slabost, ali celo poneumljajo. Kljub temu da koronasi časi že nekaj časa trajajo in nič ne kaže, da se bo situacija

GLASOVA KOLESARJENJA

Fotografija je nastala lani na kolesarjenju po južni Češki. Predstavljam si, da Glasovi popotniki takole strumno čakajo na naša srečanja.

v kratkem umirila, vas želim tudi spodbuditi, da ohranite smisel za humor, dobro voljo in pozitivne misli. Tako bodo dnevi lažje tekli. Preberite novo knjigo, zapojte si pesem, ki ste jo peli v mladosti, kakšno novo pesem se lahko tudi naučite na pamet. Po telefonu pokličite prijatelje, s katerimi se že dolgo

niste videli, prepričan sem, da bodo veseli vašega klica. In seveda mislite na lepše čase, ki prihajajo. Spomladi, ko bodo cvetele češnje, bo veliko bolje. O tem sem prepričan. In takrat bomo šli že na kakšen Glasov izlet, kolesarski in tudi avtobusni. V načrtu imam že nekaj lepih izletov in komaj čakam, da se

omejitve tako sprostijo, da bomo zopet lahko svobodno potovali po Sloveniji in morada po sosednjih deželah.

Skratka – v časih, ki so pred nami, vam želim, da ostanete zdravi in da razmišljate čim bolj pozitivno. Lepo se imejte in veselimo se že, da bomo spet skupaj rajžali in se smejali.

KMETIJSTVO IN GOZDARSTVO

Jože Podgoršek novi minister

Državni zbor je v četrtek za novega ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izvolil dr. Jožeta Podgorška iz Polja pri Vodichah.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Potem ko je ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec že med obravnavo predloga za njeno razrešitev odstopila, je državni zbor na seji v četrtek po pričakovanju imenoval za novega ministra dr. Jožeta Podgorška, ki je bil doslej državni sekretar na ministrstvu. Imenovanje Podgorška za ministra je podprlo 48 poslancev, proti pa jih je bilo sedem. Podprli ga niso poslanci LMŠ in Levice, ki pa so ob tem poudarili, da ne oporekajo njegovim kompetencam, pač pa temu, ker je minister v vladi, ki je ne podpira. Podgoršek je ob imenovanju dejal, da za zagotavljanje prehranske varnosti potrebujemo slovenskega kmeta, kar se je še posebej pokazalo v razmerah širjenja okužb z novim koronavirusom.

Že prejšnji ponedeljek se je predstavil članom matičnega odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki

Dr. Jože Podgoršek (prvi z desne) se je še kot državni sekretar udeležil tudi seje sveta kranjske območne enote kmetijsko-gozdarske zbornice.

so soglasno, brez glasu proti, podprli njegovo kandidaturo. Takrat je kot prednostne naloge izpostavil izboljšanje samooskrbe s hrano, zagotavljanje varne hrane in učinkovito koriščenje evropskega denarja, napovedal pa je tudi nekatere

spremembe zakonodaje – zemljiške zakonodaje, zakona o kmetijstvu, zakona o gozdovih, zakonodaje, ki bo omogočila učinkovito zatiranje afriške prašičje kuge ... Ko je odgovarjal na vprašanja poslancev, je med drugim dejal, da bo

podpiral predelavo slovenskega lesa v končne izdelke, spodbudil pregled poslovanja družbe Slovenski državni gozdovi, iskal rešitve za izboljšanje težavnega položaja starejših na podeželju in proučil problematiko glede zaščite terana.

k

KOMENTAR
CVETO ZAPLOTNIK

Kaj lahko za lačne storimo (preveč) siti

S pomnjam se zdaj že pokojne gospe, ki je izhajala iz štirinajstčlanske družine in mi je velikokrat pripovedovala o tem, kako je bil pri njih tudi kruh »pod ključem«, kako so bili včasih otroci tudi lačni, kakšno veselje je bilo ob praznikih, ko je bila miza bolj »bogato« obložena ... Da je danes kruha (in še marsičesa drugega) v izobilju, se vsaj nam v razviti Evropi zdi nekako samoumevno. Pa povsod po svetu ni tako.

V petek, 16. oktobra, smo obeleževali svetovni dan hrane. Ob tej priložnosti so po svetu potekali različni dogodki, s katerimi so ozaveščali javnost in izvajali aktivnosti za zmanjšanje lakote v svetu. Lakota je po podatkih ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano problem v več kot petdesetih državah na svetu, med katerimi je 36 afriških. Na svetu je podhranjenih skoraj 690 milijonov ljudi, po predlanskih podatkih je zaradi posledic lakote umrlo 5,3 milijona otrok, mlajših od pet let.

V Sloveniji lakota verjetno ni problem (revščina pa vse-

kakor), a kljub temu se nas podatki o umrlih za lakoto »dotaknejo«, še posebej o umrlih otrocih. Kaj lahko za lačne storimo siti, pogosto preveč siti? Neposredno tako, da prispevamo dobrodelnim organizacijam, ki zbirajo prostovoljne prispevke za lačne po svetu, a veliko lahko tudi posredno, z ozaveščanjem o problemu lakote. Otrokom in vnucom povejmo, da so po svetu tudi njihovi vrstniki, ki nimajo vedno kruha na mizi, kot ga imajo oni, in da tudi pri nas kruh na mizi ni nekaj samoumevnega, ampak se morajo za to potruditi kmet, mlinar, pek, trgovec in potrošnik. Navajajmo jih na spoštljiv odnos do kruha in druge hrane, odvrčajmo jih od grdih prehranskih navad.

Po podatkih statističnega urada je predlani vsak prebivalec Slovenije po nepotrebnem zavrgel trinajst kilogramov užitne hrane. Če bi samo to hrano namenili lačnim, bi to pomenilo 26 tisoč ton hrane. Koliko tovornjakov vlačilcev, koliko vlakovnih kompozicij?! Pa to ni samo slovenski problem, ampak globalni.

V svetu zbornice tudi Čevka, Kršinar in Mervar

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Zdaj so znani že tudi uradni rezultati volitev v organe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS). Pisali smo že o izidu volitev v Območni enoti Kranj, tokrat navajamo izide volitev v Območni enoti Ljubljana, ki deloma tudi pokriva gorenjske občine. Iz teh občin so bili v svet KGZS izvoljeni: Dominik Čevka iz Zakala pri Stahovici (Društvo

forum za kmetijstvo in podeželje SDS), Žiga Kršinar iz Topola pri Medvodah (Društvo SKZ – Slovenska kmečka zveza) in France Mervar iz Župnije Vodice (Nadškofija Ljubljana), v svet Območne enote Ljubljana pa poleg Mervarja še Borut Gosar s Sela pri Vodichah (Društvo slovenski kmet) in Štefan Hribar iz Volčjega Potoka pri Radomljah (Lista združnikov – društvo za razvoj združništva in kmetijstva).

Denar vsem vlagateljem s popolnimi vlogami

Kranj – Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je sredi julija objavilo javni razpis za sofinanciranje naložb v gozdno infrastrukturo, s katerim je za gradnjo in posodabljanje gozdnih cest in vlak namenilo 6,4 milijona evrov. Lastniki gozdov in drugi vlagatelji so do roka, 12. oktobra, vložili 196 vlog, s katerimi so zaprosili za približno 1,7 milijona evrov finančnih podpor. Ker je zaproseni znesek manjši od razpoložljivega, bodo finančno podporo prejeli vsi vlagatelji, ki so oddali popolno vlogo in so dosegli za razpisom določen vstopni prag točk, so sporočili iz agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Na zalogi še nekaj zadnjih modelov traktorjev serije LINDNER GEOTRAC.

Novi modeli LINDNER LINTRAC

PO UGODNIH PROMOCIJSKIH CENAH!

skupaj od leta 1994

LARIX
GT

LARIX GT, d.o.o., Belska cesta 38, 4205 Preddvor
T: 04/255 66 10, I: www.lindner.si, E: larixgt@siol.net

Krivulja se je letos močno obrnila navzdol

Krivulja populacije smrekovega lubadarja v gozdovih na Zgornjem Gorenjskem se je letos močno obrnila navzdol, ugotavlja Andrej Avsenek, vodja blejske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije, kjer z nekoliko zadržka ocenjujejo, da se stanje glede lubadarja vendarle umirja. V letu 2017, ko je lubadar dosegel »vrh«, so za posek označili skoraj 450 tisoč kubičnih metrov lubadark, letos do 20. septembra pa »samo« 172 tisoč kubičnih metrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Kako zadnje vremensko dogajanje, predvsem sneg v višjih legah, vpliva na nadaljnji razvoj oziroma širjenje lubadarja?

Sneg in nižje temperature sta v sredogorske in gorske gozdove prinesla tako pozitivne kot negativne učinke. Pozitivno je to, da so nizke temperature zaustavile aktivnost lubadarja. Delovanje smrekovega lubadarja je za letos končano, zato bo zdaj nekaj več časa za posek in spravilo drevja, ki ga je lubadar prizadel v jesenskem obdobju. Negativno je to, da je sneg obtežil dreve in povzročil nekaj snegoloma pri še olistanih listavcih, predvsem pri bukvi. Količina poškodovanega drevja ni velika, a je sneg poškodoval prav občutljivo in pomembno drevo na gozdnih robovih in v gozdovih, v katerih

so lastniki že izvedli sanacijo od lubadarja poškodovanega drevja.

Je bilo letos vremensko ugodno leto za razvoj lubadarja? Kako sta na to vplivala vetroloma – v februarju in ob koncu avgusta?

Letošnje leto ni bilo ugodno za razvoj lubadarja. Za razvoj lubadarja najpomembnejše meseca – maj in junij – sta bila izrazito »mokra«, kar je pozitivno vplivalo na dobro vitalnost in odpornost smreke, razvojni ciklus lubadarja pa je bil zaradi nižjih temperatur in vlage otežen. Tudi vetroloma, tako februarja kot avgusta, nista bistveno vplivala na čezmerno razmnožitev lubadarja. Presenetljivo in zanimivo je to, da se je lubadar v toplu septembru namesto v dreve, ki ga je poškodoval vetrolom, raje zavrtal v sosednjih krošnjah zdravih smrek.

Razlog za to je bila temperatura zraka, ki je bila v krošnji stoječih smrek nekaj stopinj Celzija višja od temperature pri tleh, kjer je ležalo podrti drevje.

Kakšno je zdaj stanje lubadarja na Zgornjem Gorenjskem v primerjavi z lani, predlani? Se lubadar vendarle umirja?

Krivulja populacije smrekovega lubadarja se je letos močno obrnila navzdol, z nekoliko zadržka ocenjujemo, da se stanje umirja. Količina poškodovanih in za posek odrejenih smrek se je sicer v primerjavi z lani prepolovila, a pri tem je treba poudariti, da so najbolj občutljiva rastišča oziroma območja praktično že brez smreke in da se je letos lubadar usmeril na preostala robna območja. Letos so bili najbolj na udaru smrekovi in mešani sestoji z večjim

deležem smreke v višjih nadmorskih višinah Bohinja – Notranje Bohinjske gore, Vogar, Fužinske planine, Nad Podjeljem pa tudi obrobje Pokljuke, alpske doline Krma, Kot, Vrata in obrobja preteklih žarišč. Posebno pozornost smo namenili najkvalitetnejšim ohranjenim sestojem na Pokljuki, v Martinčku in Karavankah. Tu je stanje kljub številnim manjšim jedrom lubadarja še obvladljivo.

Je bilo letos glede lubadarja kaj posebnega, drugačnega kot v prejšnjih letih?

Za letos, ko sta bila mokra maj in junij, je značilen časovni zamik kulminacije napada lubadarja. Običajno je bila pri nas kulminacija julija, letos pa se je premaknila pozno v avgust. Tako je prišlo praktično do izpada celotne generacije lubadarja in posledično do manjše razmnožitve. Sedanja ohladitev pa je letošnji razvoj dokončno ustavila.

Koliko lubadark ste odkazali letos v primerjavi s prejšnjimi leti, koliko so jih lastniki tudi posekali in spravili iz gozda?

Letos smo doslej označili za posek 172 tisoč kubičnih metrov lubadark, lani v enakem obdobju 336 tisoč. Lastniki so letos doslej posekali nekaj več kot 196 tisoč kubičnih metrov lubadark, poleg letos označenih za posek še nekaj od lani, medtem ko so jih lani

Količina sanitarne sečnje ter število izdanih sanitarnih odločb, sklepov in izvedenih izvršb v obdobju 2015–2020 (do 20. 9.)

Leto	Označeno za posek (bruto m ³)	Izdane odločbe	Izdani sklepi o izvršbi	Izvedene izvršbe
2015	228.800	3.320	28	4
2016	355.450	4.151	239	18
2017	478.660	4.614	174	7
2018	544.400	4.378	100	5
2019	466.790	4.345	38	2
2020	231.500	3.211	37	1

ZA NAROČILA PREK SPLETA
BREZPLAČNA DOSTAVA NA DOM

- IZKUŠNJE
- ZANESLJIVOST
- VZDRŽLJIVOST
- SKANDINAVSKA TEHNOLOGIJA

GOZDARSKE VERIGE

- izpolnjujejo zahteve za delo v težkih gozdnih okoljih
- znatno povečajo vlečno silo (oprijem) in s tem zmanjšajo porabo goriva
- verige zaščitijo boke in plašče dragih pnevmatik pred kamenjem in vejami
- znane po dolgi življenjski dobi, enostavni montaži in dobremu prilaganju pnevmatiki

TRAKTORSKE IN SNEŽNE

TAPIO

- s prečnimi čepi za vse vrste asfaltnih cest
- zagotavlja dober oprijem in udobje pri vožnji, zlasti za čiščenje snega in komunalne storitve
- enostavno nameščanje in odstranjevanje iz pnevmatik; mogoče jih je skrajšati, da zagotovijo natančno prilaganje

EASY ON

- izdelane iz borovega jekla
- utrjene v istem specializiranem procesu kot gozdarske verige
- dvojni čepi na členih zagotavljajo dober oprijem
- členi pa lepo nalegajo na površino pnevmatike, kar zagotavlja udobno vožnjo

KAMIONSKE VERIGE

- iz borovega jekla, ki je znano po svoji trdoživosti
- dobro se prilagajajo vsem tipom pnevmatik
- zagotavljajo udobje med vožnjo

VERIGE ZA VILIČARJE

www.intergozd.si

Vaš družabnik v gozdu!

Inter gozd, d.o.o., Kranj, Cesta Staneta Žagarja 53
www.intergozd.si
info@intergozd.si

041 673 191
04 234 17 70

V gozdovih na Zgornjem Gorenjskem so posekali že na tisoče in desetisoče lubadark.

v enakem obdobju okrog 300 tisoč »kubikov«. Sanitarni posek, ki poleg poseka lubadark vključuje tudi posek v ujmah ali kako drugače poškodovanega drevja, letos predstavlja kar 84 odstotkov celotnega poseka.

Kakšni so obeti za prihodnje leto?

Drevje, poškodovano v vetrolomu in napadeno od

lubadarja, bo ob povprečnih zimskih razmerah sanirano, saj količine niso velike, izvajalskih ekip je dovolj, lesni trg normalno deluje. V takšnih okoliščinah bi lahko optimistično pričakovali prihodnje leto, a je pred nami še precejšnji del jeseni in celotno zimsko obdobje z vse večjimi in pogostejšimi vremenskimi ujmani. Prav teh se najbolj bojimo, saj so naši gozdni sestoji po vseh teh letih napada lubadarja močno destabilizirani in vitalno oslabiljeni. Tudi številnost lubadarja, ki prezimuje v tleh, je še vedno visoka, zato je praktično nemogoče napovedati varstveno stanje za prihodnje leto.

Kako poteka obnova poškodovanih gozdov – koliko po naravni poti, koliko s sadnjo?

»Ocenjujemo, da je zaradi posledic ujma in lubadarja od leta 2015 do sedaj ogolelo skoraj štiri tisoč hektarjev gozdnih površin, kar predstavlja površino približno dvanajstih Bohinjskih jezer. Obnova teh površin večinoma uspešno poteka

po naravni poti, tako nastali naravni sestoji bodo bistveno bolj vrstno pestri in s tem ekološko odporni, v ekonomskem smislu pa manj donosni. Umetno pogozdovanje poteka na rastiščih, kjer bi bila naravna obnova dolgotrajna ali je celo nevarnost erozije in se s takšno obnovo strinja tudi lastnik. Največ pogozdovanja je bilo v zadnjih dveh letih na Jelovici, Pokljuki in Mežakli. Na 97 hektarjih je bilo posajenih 210 tisoč sadik gozdne drevja.

Ali predpisi omogočajo zavodu za gozdove učinkovito ukrepanje ob »epidemiji« lubadarja?

Zakon o gozdovih je bil sprejet leta 1993, potlej so ga le simbolično spreminjali. Od tedaj do danes se je stanje gozdov zelo spremenilo, prav tako tudi družbene, gospodarske in klimatske razmere. Potrebna bi bila resna analiza in razmislek o tem, kako naprej s slovenskimi gozdovi in gozdarstvom. Vse intenzivnejše naravne ujme in posledično razvoj škodljivcev nam sporočajo, da časa ni prav veliko.

Pomoč rejcem goved

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Vlada je prejšnji teden izdala odlok o finančni pomoči v prireji govejega mesa, na podlagi katerega bo rejcem, ki so oddali govedo v zakol v obdobju od 1. junija do 30. septembra, namenila skupno 4,2 milijona evrov finančne pomoči. Pomoč bo

znašala sto evrov na žival. Rejci morajo vložiti zahtevek za izplačilo najkasneje do ponedeljka, 2. novembra, na naslov Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja RS.

Na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ocenjujejo, da je bilo letošnje obdobje junij–avgust za govedorejo zelo težavno.

Koeficient ekonomičnosti prireje je bil v tem obdobju za okoli deset odstotkov nižji kot v obdobju med lanskim septembrom in letošnjim februarjem, odkupne cene so bile pri bikih do 23 odstotkov in pri kravah do 30 odstotkov nižje od najvišjih lanskih cen, neto dodana vrednost pa se je v obdobju junij–avgust v primerjavi z obdobjem september 2019–februar 2020 znižala za od 104 do 114 evrov, odvisno od velikosti reje.

www.maschio.com **MASCHIO GASPARDO**

- **žitne sejalnice**
- **vrtavkaste brane**
- **podrahljači**

Voklo 49, 4208 Šenčur
info: **041 208 568**
euro-globtrade.si

Klasje

Akumulatorji Yuasa od avtomobila do kamiona. Garancija 42 mesecev.

Trgovina Klasje vam ponuja:

- rezervne dele za traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo,
- traktorje: Zetor, IMT, UTB, Store, Torpedo, Ursus, Tomo Vinkovič,
- novejšje tipe traktorjev: John Deere, New Holland, Lindner, Lamborghini, Landini, Same, Steyer, Massey Ferguson, Fendt, Deutz, Hurlimann, Carraro,
- rezervne dele za priključke: Sip, Creina, Tehnostroj, kosilnice BCS, plugi (tujci proizvajalci),
- ponujamo vam tudi stekla za kabine, vse tipe akumulatorjev, olja, maziva, filtre, svetlobno opremo ...,
- popravilo traktorjev in montažo stekel kabin,
- prodajo in popravilo kardanov, rezervne dele za kardan,
- prodajo nožev za freze in vrtavkaste brane,
- rezervne dele pošljemo po pošti.

Več informacij dobite pri nas: Klasje, d.o.o., Kranj, Cesta na Klanec 9, 4000 Kranj
Tel.: 04/2331 375, 04/2357 710, GSM: 041/628 065, 031/628 065
E-pošta: klasje@siol.net

MEGALES

- Odkupujemo hlodovino in celulozni les
- Opravljamo celovite sanacije gozdov
- Odkupujemo sečne ostanke in les za biomaso
- Izvajamo posek in spravilo lesa
- Gojitvena dela
- Gradnja in rekonstrukcije gozdnih prometnic
- Ugodne cene in dobri plačilni pogoji

ODKUP – POSEK, SPRAVILO IN PREVOZ LESA

Strahinj 87 – NAKLO,
tel.: 04 / 25 76 440,
gsm: 051 / 358 368
info@megales.si
www.megales.si

Megales – vaš partner pri odkupu, poseku in prevozu lesa

Ozimna žita Agrosa

NOVO Big-bag pakiranje: 500 kg

Najboljša izbira za jesensko setev!

PRIPOROČAMO:
Ječmen: **SANDRA, VALERIE, JULE, AZRAH, BAZOOKA (H)**
Tritikala: **RIPARO** · Rž: **ELEGO, BINNTO (H)**
Oves: **EAGLE** · Pira: **OSTRO**
Pšenica: **IZALCO, LENNOX, BERNSTEIN, SOFRU, ALIXAN, SPONTAN**

Več informacij o ponudbi najdete v prospektu Ozimna žita 2020 in pri svetovalni službi Agrosaat.

Agrosa

SEJEMO PRIHODNOST

RWA Slovenija d. o. o.
Dolenjska cesta 250a, 1291 Škofljica
t: 01 514 00 70, e: info@agrosaat.si
www.agrosaat.si

Na Zgornjem Brniku umrla voznica avtomobila

Na gorenjskih cestah je letos umrlo že deset oseb.

SIMON ŠUBIC

Zgornji Brnik – V petek dopoldan je v prometni nesreči na Zgornjem Brniku življenje izgubila voznica osebnega vozila. Nesreča se je zgodila ob 9.20 na regionalni cesti Spodnji Brnik–Vašca, kjer je voznica med vožnjo po mokri in spolzki cesti izgubila nadzor nad vozilom in silovito trčila v kombi, ki je pripeljal nasproti. Voznica je umrla na kraju nesreče.

Na gorenjskih cestah je letos umrlo že deset oseb, medtem ko je lani v celem

letu v prometnih nesrečah umrlo sedem udeležencev, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Ob zadnji tragični nesreči so voznike še pozvali, naj vožnjo prilagodijo razmeram na cestah, ki so hladne, ponekod mokre, marsikje umazane in pokrite z odpadlim listjem, kar vse slabša oprijem pnevmatike s podlago. »Vozite defenzivno, s prilagojeno hitrostjo znotraj omejitev in z večjo varnostno razdaljo. Pazite tudi pešci, kolesarji in ostali udeleženci v prometu,« so še sporočili.

Voznica osebnega vozila je umrla po silovitem trčenju v kombi. / Foto: PU Kranj

Lažni zbiralki prispevkov

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so v petek popoldan obravnavali prijavo o nedovoljenem zbiranju prispevkov pred trgovskim centrom na Grenču. Za kršitev so obravnavali državljanki Romunije, izsledili pa so tudi voznika osebnega vozila Audi A6 srebrne barve, ki ju je pripeljal na parkirišče in prevažal naokoli.

Med lažnimi zbiralki prispevkov prednjačijo tujci, predvsem Romuni, ugotavlja policija, ki svetuje, da vsakega zbiralca prispevkov pobarate, ali ima overjeno dovoljenje upravne enote in nabiralno polo, izkazati pa se vam mora tudi z dokumentom. »Ko začnete spraševati, lažni nabiralci v sistemu trenutno običajno pobegnejo,« so razložili na Policijski upravi Kranj.

Prehitro v ovinek

SIMON ŠUBIC

Volčji Potok – V soboto popoldan se je v prometni nesreči na lokalni cesti v Volčjem Potoku hudo poškodoval devetnajstletni motorist. Policisti so ugotovili, da je mladi motorist okoli 15. ure z neprilagojeno

hitrostjo pripeljal v ovinek, izgubil oblast nad motorjem ter nazadnje trčil v ograjo in prometni znak. Motorist je po nesreči hudo poškodovan obležal na travnati površini ob vozišču, njegovo življenje pa je ogroženo, so pojasnili na Policijski upravi Ljubljana.

Osemnajst je bilo prehitrih

SIMON ŠUBIC

Radovljica – V meritvah hitrosti po avtocesti pri Radovljici so prometni policisti v soboto in nedeljo ugotovili osemnajst

prekoračitev hitrosti. Najvišja izmerjena hitrost je bila 186 km/h. Pot ustavlja njo pri tej hitrosti je več kot sto metrov daljša, kot bi bila, če bi voznik vozil po omejitvi, so opozorili policisti.

Zastrupitev z monoksidom usodna za očeta in sina

Moška, ki naj bi na plinskem gorilniku kuhala sok, so našli mrtva v soboto zgodaj zjutraj. Gasilci so v prostoru izmerili visoko koncentracijo ogljikovega monoksida.

SIMON ŠUBIC

Lukovica – V vasi Čeplje v občini Lukovica sta v soboto zaradi zastrupitve z ogljikovim monoksidom umrla moška, stara 53 in 20 let. Po neuradnih podatkih naj bi šlo za očeta in sina, ki sta uporabljala plinski gorilnik.

Na Policijski upravi Ljubljana so razložili, da so v soboto okoli 5. ure zjutraj prejeli obvestilo o najdbi dveh mrtvih moških na območju Domžal. »Po prvih zbranih obvestilih je bilo ugotovljeno, da sta moška, stara 53 in 20 let, pri domačih opravilih v zaprtem prostoru uporabljala plinski gorilnik. V jutranjih urah pa so ju oba našli v navedenem prostoru brez znakov življenja in takoj obvestili nujno medicinsko pomoč,« so pojasnili.

Po poročanju portala domzalec.si naj bi bila pokojna oče in sin, ki sta na plinskem gorilniku kuhala sok. Svoji naj bi ju nazadnje videli okrog 19. ure zvečer, ker pa se čez noč nista vrnila, so zgodaj zjutraj posumili, da je

Policisti so potrdili, da je tragični dogodek povzročila zastrupitev z ogljikovim monoksidom. Slika je simbolična. / Foto: Tina Dokl

nekaj narobe. Okoli 5.20 so ju našli brez znakov življenja, ju iznesli iz objekta in takoj obvestili Nujno medicinsko pomoč Domžale, žal pa jima reševalci niso mogli več pomagati. Kot so zapisali na Upravi RS za zaščito in reševanje, so

gasilci opravili detekcijo plinov in ugotovili visoko prisotnost monoksida. »Po do sedaj znanih podatkih je smrt najverjetneje posledica zastrupitve z ogljikovim monoksidom,« so vzrok smrti potrdili tudi na policiji.

Policisti na kraju niso ugotovili okoliščin, ki bi kazale znake kaznivnega dejanja. Vse okoliščine dogodka sicer še preverjajo, o svojih ugotovitvah pa bodo obveščali pristojno državno tožilstvo.

Policisti ne stojijo v zasedah

Spoštovanje prepovedi prehajanja v druge regije policisti nadzorujejo v okviru rednega dela na terenu, blokadnih mest – vsaj za zdaj – ne bodo postavljali.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V petek so začeli veljati novi ukrepi za zajeziitev širjenja koronavirusa, med drugim je na podlagi odloka o začasni delni omejitvi gibanja ljudi zaradi preprečevanja okužb s covidom-19 prepovedano prehajanje iz rdečih statističnih regij v druge regije, kar so včeraj spremenili v splošno prepoved gibanja med regijami. Prepoved ne velja za izjeme, določene z odlokom, za njihovo uveljavljanje pa so tako kot spomladi ob prehajanju občinskih mej potrebna dokazila.

Iz policije so sporočili, da spoštovanje omejitev nadzirajo v okviru rednih oblik dela na terenu, kot so opazovanje, patroljiranje, obravnavanje kršitev javnega reda in miru, izvajanje nalog v cestnem prometu, zagotavljanje varnosti na mejah in preprečevanje kaznivih

Spoštovanje omejitev gibanja policisti nadzirajo v okviru rednih oblik dela, kot so opazovanje, patroljiranje, izvajanje nalog v cestnem prometu ... / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

dejanj. Dodatnih sil za to niso angažirali. »Ne vidimo razloga, da bi policija izvajala blokadna mesta in intenzivne kontrolne točke z namenom lovljenja ljudi, ki prehajajo med regijami,« je dejal Boris Rojs z uprave uniformirane policije na Generalni policijski upravi.

Glob za kršitve odlokov policisti ne izrekajo, ampak o prekršku obvestijo zdravstveni inšpektorat.

Policija je sicer ob uvedbi novih ukrepov skupaj z agencijo za varnost prometa pozvala prebivalce, da ukrepe spoštujejo in skrbijo tudi za prometno varnost.

»Solidarnost do zdravstvenih delavcev je moč izkazati tudi tako, da se vsi, ki se odpravljate na neodložljivo pot, v prometu obnašate odgovorno, dosledno spoštujete cestnoprometne predpise in razmere na cesti ter se ne izpostavljate nepotrebnim tveganjem,« so sporočili.

Da so lahko posamezniki v trenutnih razmerah manj zbrani, opuščajo nekatere previdnostne navade ali so ohlapnejši pri spoštovanju prometnih predpisov, dokazuje tudi podatek, da se je med spomladanskim valom epidemije od 16. marca do 31. maja povečalo število alkoholiziranih povzročiteljev prometnih nesreč. Med vsemi alkoholiziranimi povzročitelji prometnih nesreč do konca maja, ki so jim izmerili nad dva promila alkohola v krvi, jih je bilo skoraj sedemdeset odstotkov v času epidemije.

RAZVEDRILU

GG

DVE RAZLIČNI OKUSNI GORENJSKI IZKUŠNJI

Teden restavracij je bil letos med 9. in 18. oktobrom, seveda ob upoštevanju priporočil in uredb NIJZ. Žal ga gorenjski gostinci niso mogli izpeljati do konca, vanj je namreč posegla novonastala situacija zaradi covid-19.

Alenka Brun

Ob začetku Tedna restavracij smo se oglasili v restavraciji Vile Planinka na Jezerskem in okušali meni Tedna restavracij v Gostišču Draga v Begunjah. Doživeli smo dve popolnoma različni izkušnji.

V restavraciji opevanega butičnega hotela Vile Planinka na Jezerskem smo se odločili za ribji meni. Na mizo smo dobili najprej pozdrav iz kuhinje: dvojno močno juho iz olupkov gomolja zelene z domačim grisinom in babaganuš z ajdovimi »kokicami«. Sledile so še tri jedi: prvi je na mizo prišel tatar pese s tartufi in jezerskim čajem, za glavno jed je bil smuč s pirejem črne leče in maslenim pehtranom, za sladico pa sveža rikota z jabolkom, lešniki, olivnim oljem in sladoledom bazilike. Lahko smo izbirali tudi med vinsko spremljavo z

izbranimi vini biodinamičnega vinarja iz Štajerske, Božidarja Zorjana iz Tinjske Gore, ali pa brezalkoholno s sokovi Sadjarstva Rožman s Kozjanskega. Ravno pravi pristop strežbe, drzna kombinacija nekaterih okusov, umirjena okolica so nas navdušili. Osebnost mi je najbolj ostala v spominu glavna jed, ki so jo postregli na protokolarnem krožniku, kot so mi razložili. Jed s smučem je z vsakim grizljajem postajala okusnejša, me je pa kar dolgo časa puščala v razmišljanju, ali mi je drznost rahlo ekstravagantne jedi všeč. Poleg jedi z menija sem se odločila še za dodatni krožnik, saj me je zanimal okus tatarca, kot so preprosto naslovili jed. Zorjena govedina, kapre, rdeča čebula in pesin opečen kruh so prišli na mizo kot hladna predjed. Odločitev je bila prava.

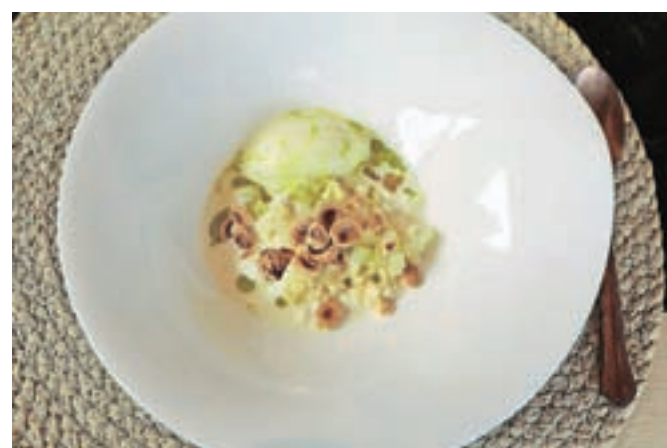
Kot smo že omenili, nam je v jesenskem Tednu restavracij uspelo okušati meni tedna restavracij še v Gostišču Draga v Begunjah.

Smuč, pire črne leče in masleni pehtran

Pirina rižota z zelenjavo, hobotnica, pena Likozarjevega krompirja

Sveža rikota, jabolko, lešniki, olive in bazilika

Pastinakova kremna juha, rdeča pesa

Zorjena govedina, kapre, rdeča čebula, pesa in opečen kruh

Prekajen goveji jezik, hrenov sladole, bučno olje

Izkušnja je bila zelo različna od tiste v Vili. Okolica je bila drugačna, okusi bolj domači, porcije večje. Vendar po našem mnenju celotne izkušnje v Vili in Dragi ne moremo primerjati – sta precej unikatni in samosvoji.

V Dragi smo izbirali med divjačinskim in ribjim menijem, a smo se ponovno odločili za ribjega. Začelo se je ravno tako s pozdravom iz kuhinje, sledil je krožnik s prekajenim govejim jezikom, hrenovim sladoledom,

bučnim oljem in dodanimi mini domačimi vložninami, ki so krožnik resnično nadgradile. Naslednja je prišla na vrsto pastinakova kremna juha z rdečo peso, kot glavno jed pa smo tokrat okušali izjemno mehko hobotnico s pirino rižoto z zelenjavo in dodano peno Likozarjevega krompirja. Odločili pa so se, da sladico – bučno drož pito – ponudijo v dodatni ponudbi, vendar je bil že brez nje trihodni meni s pozdravom iz kuhinje izjemno kvalitetno in okusno pozno kosilo.

Pozdrav iz kuhinje Gostišča Draga

Učenci in dijaki bodo iskali rešitve za problematiko zavržene hrane- Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

PESMI MLADIH

Metulj

Imela bom
najlepše barve.
Rdečo, roza
morda tudi
zeleno.

Imela bom
najlepša krila.
Močna, trdna,
morda tudi
največja.

Imela bom
najlepše dneve.
Žive, pisane,
morda tudi

sive.
Imela bom
toplo sonce.
Moker dež,
morda tudi
mavrico.

Danes sem
še gosnica.
A jutri
bom
najlepši metulj.

Manca

»Danes sem še gosnica. A jutri bom najlepši metulj.«
Podobno kot zgodba o grdem račku, ki je v resnici labod.
Vsak od nas je edinstven. Naj vam deževni dnevi ne vzamejo dobre volje. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

ZA MANJ HRANE V SMETEH

Ob mednarodnem dnevu ozaveščanja o izgubah hrane in odpadni hrani so pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije za naslov letošnjega natečaja Evropa v šoli izbrali Če kruhek pade ti na tla, poberi in poljubi ga. V novembru se začne tudi projekt Ekošole in Lidla Slovenija z naslovom Hrana ni za tjavendan.

Mateja Rant

V okviru natečaja Evropa v šoli, ki pod okriljem Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) v letošnjem šolskem letu poteka že 22. leto zapored, bodo učenci in dijaki razmišljali o tem, kaj je odpadna hrana in kako nastane, kako vpliva na okolje in kako lahko to težavo odpravimo. Projekt Hrana ni za tjavendan, ki ga bosta Ekošola in Lidl Slovenija izvedla sedmič, pa je poleg ozaveščanja ter izobraževanja o zmanjševanju in preprečevanju nastanka odpadne in zavržene hrane namenjen tudi spodbujanju praktične uporabe in shranjevanja neporabljenih živil.

Z natečajem Evropa v šoli želijo pri ZPMS prispevati k ustvarjalnemu soočenju z družbenimi problemi, s katerimi se spopadamo doma, v Evropi in po svetu, ter krepitvi medsebojnega

razumevanja, strpnosti in solidarnosti. »Učenci in dijaki preko literarnega, likovnega, fotografskega, video in internetnega natečaja vsako leto razmišljajo o izzivih prihodnosti ter razvijajo ustvarjalnost, samostojno in kritično razmišljanje,« poudarjajo pri ZPMS. Mladi so tako že razmišljali o podnebnih spremembah, spolni neenakosti, pomenu kulturne dediščine in podobnem. Letos, ko smo prvič zaznamovali mednarodni dan ozaveščanja o izgubah hrane in odpadni hrani, pa bodo tudi mladi v Sloveniji razmišljali o tej problematiki in seveda tudi rešitvah, so pojasnili pri ZPMS.

O problematiki zavržene hrane že od leta 2015 otroke in mladostnike izobražujeta tudi Ekošola in Lidl Slovenija v sklopu projekta Hrana ni za tjavendan. Lani je v projektu sodelovalo 5000 otrok in 370 mentorjev iz 94 izobraževalnih ustanov, v povprečju pa so za kar 35 odstotkov zmanjšali količino zavržene

hrane, so razložili snovalci omenjenega projekta. Skupaj z mentorji v vrtcih ter osnovnih in srednjih šolah bodo od novembra do junija prihodnje leto znova iskali ideje in orodja za reševanje problematike zavržene hrane v slovenskih vrtcih, šolah in gospodinjstvih. V

sklopu projekta bodo tako kot v preteklih letih izvedli tudi natečaj Reciklirana kuharica, rezultat katerega je priročna kuharska knjižica, v kateri so zbrani zmagovalni recepti natečaja, ki so nastali s ponovno uporabo živil in otroško domišljijo, so še pojasnili snovalci projekta.

OTROŠKA PERESA

Zgodovina, glasba in geografija, tehnika in še tehnologija so predmeti šestega razreda.

Pa še slovenščina ter šport, matematika in nemščina, angleščina in likovna.

Še naravoslovje – super, vse bo okej. Učitelji prijazni so, a slabo, ker že sprašujejo.

Maska – kraljica hodnikov in darilo učiteljev, saj če pozabiš jo doma, jo učitelj zate ima.

Ester Šinkovec, 6. a, OŠ Poljane

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

RATEŠKA PONCA

Alenka Brun

Ko se pelješ proti mejnemu prehodu z Italijo, v Ratečah, nekaj kilometrov naprej od Kranjske Gore, na levi zagledaš gostilno s sobami, ki sliši na ime Ponca. Slabi dve leti ima novega lastnika. Nina Valant nam razloži, da so se novi lastniki lotili obnove. Pravzaprav so komaj začeli, tako da gostilna počasi, a vztrajno dobiva novo podobo. Nekaj

pozornosti so že posvetili sobam, želijo pa si, da sobe, ki imajo sedaj skupno kopalnico, v prihodnosti dobijo vsaka svojo.

Trenutno je Ponca zaprta, ker življenje gostincev ponovno – letos že drugič – kroji prisotnost covid-19. Nihče niti noče razmišljati o tem, kakšen pečat bo v prihodnosti pustila prisotnost novega koronavirusa. Verjetno bodo Ponco ponovno odprli decembra, če ne bodo razmere zahtevale drugače. Takrat boste lahko pri njih uporabili tudi bone.

V zadnjem mesecu v letu so Rateče, če je le dovolj snega, čarobno zimske.

Gostilna ima tudi veliko parkirišče in teraso z ob lepem vremenu zavidljivim razgledom. Pozimi so v neposredni bližini urejene tekaške proge, letos načrtujejo odprtje smučišča, ki bo samo streljaj od terase gostilne, v bližini je kranjskogorsko smučišče, v drugo smer pa so Višarje.

Bližnja in daljna okolica Ponca pa seveda poleti ravno tako ponuja kup športnih in rekreativnih dejavnosti.

Valantova nadaljuje, da so nadgradili tudi ponudbo hrane nekdanje gostilne. Znani so po domačih sadnih napitkih, v katerih kombinirajo citruse z ingverjem, pozimi pa po domačem čaju Mirjam Grilc izpod Krvavca.

Poleg običajnih juh, kot sta gobova in goveja, tradicionalnih gorenjskih jedi na žlico, nekaterih sezonskih, med katere sodijo tudi različni zavitki, ki jih pripravlja Nina sama, se lahko v Ponci poslaskate še s pitami in palačinkami; postajajo pa znani še po jedeh z žara. V prihodnosti razmišljajo tudi o ponovni uvedbi pic na meni, ki ta trenutek še dobiva končno podobo oziroma se večinoma prilagaja sezoni.

V Ponci so znani po domačih napitkih s citrusi in ingverjem.

Ponca postaja prepoznavna tudi po hrani z žara.

Nina Valant

Sezonsko vas razvajajo z različnimi sladkimi zavitki.

PRAZNOVANJA

MUZIKANT ABRAHAM

Konec septembra je petdeseti rojstni dan praznoval Martin Vodlan, vodja kamniškega ansambla Viharnik. Načrtovana velika rojstnodnevna zabava je odpadla, vseeno pa ni manjkalo presenečenj.

Alenka Brun

Začetki ansambla Viharnik segajo na konec leta 1992. Ime ansambla je predlagal njegov vodja in harmonikar Martin Vodlan. Lani so se člani ansambla publiko predstavili tudi v novi zasedbi: njihova pevka je zdaj Urška Jazbec, na baritonu pa se jim je pridružil Matjaž Kogovšek. V zasedbi še vedno ostajajo Martin Vodlan, Mare Cerar in Marko Spruk.

Lani so Viharniki zmagali na Naj polki Gorenca, na

kar so zelo ponosi. »Letos zaradi koronavirusa razmere niso nič kaj rožnate, saj je bila večina nastopov odpovedana. Vendar smo Viharniki trdoživi in nova moč v ansamblu nam je dala veter v jadra. Vadimo in ustvarjamo, tako kot smo navajeni. Predvsem moram pohvaliti Urško, ki se vsak teden iz Primorske vozi na vaje,« pravi vodja ansambla, ki je v drugi polovici septembra praznoval petdeseti rojstni dan. In ker so Viharniki publiko nedavno predstavili tudi Muzikanta Abraham, nas je zanimalo, ali je bila nova polka njegovo

rojstnodnevno presenečenje. Vodlan odgovarja, da ne. Razloži: »Moj dobri prijatelj in tekstopisec Bernard Miklavc, s katerim sodelujeva že od samih začetkov ansambla, je letos praznoval okrogli, sedemdeseti jubilej. Pa sva ob druženju malo debatirala, ko je rekel: 'Martin, ti boš pa letos tudi srečal Abrahama ... Kaj, če bi skupaj nekaj naredila na to temo.' Ideja, ki se je prijela: jaz sem mu poslal vižo, on pa je dodal besedilo.« Doda še, da zgodba ne govori ravno o njem, so pa zanj Viharniki v lastni režiji že posneli videospot. V veliko pomoč

pri njegovem nastajanju jim je bil Vodlanov prijatelj in pevec ansambla Galop Matej Omovšek. Pred Muzikantom Abrahamom so Viharniki januarja letos že predstavili priredbo priljubljene goriške pesmi Ko v jutranjem soncu, ki jo je občinstvo tudi dobro sprejelo. Vodlan se zasmije: »Čeprav sem že Abraham, mislim, da Viharniki še nismo rekli zadnje besede.« Zaupa nam tudi, da je v delu nov avtorski valček, okoli naslova pa ostaja skrivnost.

Martin Vodlan je Kamničan, iz Podgorja. Odraščal je ob narodno-zabavnih napevih, tako da ga ljubezen do glasbe spremlja že od otroštva. Je pa dokaj pozno prišel za harmoniko. »So bili pač drugi časi ... V petem razredu osnovne šole sem se vpisal v glasbeno šolo za klavirsko harmoniko, želel pa sem igrati diatonično. Za note in teorijo nisem bil prav posebno zagret, kot marsikdo ne, vendar sem se nekaj vseeno naučil in kasneje nadgradil,« pripoveduje. »Frajtonarico sem kupil šele v drugem letniku srednje šole, s prihranjenim denarjem, prispevala pa sta tudi oče in mama. V tistih časih še ni bilo mentorjev in učiteljev, tako da sem nadaljeval več ali manj kot samouk.« Si je pa vedno želel igrati v ansamblu in po nekaj

Martin Vodlan

priložnostnih sestavih so se leta 1992 »ujeli« pravi ...

Za letošnjih petdeset let je glasbenik načrtoval veliko zabavo, ki pa je žal odpadla zaradi covid-19. So pa voščila na koncu izpadla celo boljše, kot bi si mislil. V času rojstnega dne ukrepi še niso bili tako strogi. Presenečenje je bilo kar nekaj in mednje sodi tudi posebna zgodba.

»Vsi prijatelji vedo, da imam rad živali. V Golicaх imamo tudi mini ranč,« razloži Vodlan, ki je v dar dobil tudi teličko. Seveda tudi brez mlaja ni šlo. »In ne navadnega. Pravi viharnik so pripeljali z Velike planine,« se nasmeje Vodlan. »Res hvala vsem vpletenim za tako izvirno idejo in njeno izvedbo,« še doda.

Za jubilej je Martinu prijatelj ustvaril posebno fotografijo. / Foto: osebni arhiv

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

»Marjetica«

Hvala vam za vse odgovore v preteklosti. Superca ste. Zanima me zopet malo za hčerkico, imava malo težje obdobje. Kaj pa ljubezen? Malo sem že brez energije in izčrpana od vsega. Včasih resno ne vidim izhoda in bi samo ušla. Hvala iz srca. Hčerkica je ravno prav stara, da je začela uveljavljati svojo voljo. Še dobro, saj med drugim to pomeni tudi to, da je zdrava in se normalno razvija. Je dvojčica po horoskopu, in ker sem sama tudi, naj v njen bran povem, da smo dvojčki zelo zanimivi ljudje. Nikoli se ne ve, kakšni bomo naslednjo minuto, in z nami ni nikoli dolgočasno. Smo zvesti prijatelji in v srcu vedno mislimo dobro, čeprav nas žigosajo za dvoletne, kar niti slučajno ni res. Dva obra-

za, ki ju kažemo, sta žalost in sreča, ki pa tako in tako vedno hodita z roko v roki. Vedno se ji kaj dogaja in rada spoznava nove stvari, sploh sedaj, v tem obdobju. Morala bi vsak dan preverjala pri vas, kje ji boste postavili mejo. Sicer pa se že oblikuje v svojo osebnost. Je in bo ostala sonček. Je zelo nežna in čustvena, potrebuje veliko ljubezni – da jo da in da jo dobi. Njeno zdravje v prihodnosti bo v redu in vaš strah ni potreben. Če vas kje čakajo res posebne spremembe, so to spremembe v ljubezni. Ko boste najmanj pričakovali, se vam bo vse postavilo na glavo, seveda v pozitivnem smislu. Najlažje je uiti, malo težje pa počakati na pravo priložnost. Ki pa vsekakor pride. Lepo vas pozdravljam.

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Izgubljena«

Zopet se obračam na vas, ker me vaši odgovori vedno na neki način pomirijo, vsaj za trenutek. Zanima me glede posla. Strah me je. Kam se bo to obrnilo? Načelom sem vedno pozitivna. Zanima pa me tudi glede družine. Kdaj se bodo stvari začele obračati? Vem, sama bom morala narediti korak ... Pa vendar ... Bom še kdaj zaljubljena, srečna? Tudi vam želim mirno preživete dneve.

Dnevi so sestavljeni iz trenutkov in vsak trenutek, ki je dober, šteje dvojno. Žal smo vsi še vedno pod različnimi pritiski zaradi epidemioloških razmer in vsi, ki smo poslovno na samostojni poti, smo v položaju, ko čisto nič ne moremo narediti, da bi bilo drugače. Osebnostno menim, da

tokrat ne bo tako silovito in da posledice ne bodo tako hude. Morate in moramo ostati pozitivni, saj nam ostane zgolj to. Vaše poslovanje, tudi če se zgodi, da zopet za nekaj časa obmiruje, ne bo propadlo. Ne morem reči, da bo super, ampak pobrali se boste in nadaljevali svoje delo. Kasneje, prihodnje leto, se bo vse postavilo v normalo in boste več kot zadovoljni. Do takrat pa bodite pozitivni in potrpežljivi. Vem, da ni enostavno, ampak vam bo uspelo. Za reševanje čustvenih zadev še ni pravi čas. Res je, da ste vi že odločeni, kar je najpomembnejše, za korake naprej si boste vzeli čas. Ko se to zgodi, vam nikoli ne bo žal za to odločitev. Še boste zaljubljeni in srečni. Srečni v srcu. Srečno.

LAŽJI SUDOKU

9			1	4		
8		5	7	2		1
6			3		9	5
3	6	1			8	4
	2			6		
4	1		5		7	2
2	9	7				8
5	7	8	1			6
		4	5			3

Rešitev:

2	9	8	1	4	6	5
8	5	7	2	1	3	9
3	6	1			8	4
	2			6		
4	1		5		7	2
2	9	7				8
5	7	8	1			6
		4	5			3

TEŽJI SUDOKU

1	7	5	2			
	2				7	
		9		7	1	3
		3	4	1		9
9						4
2		6		5	7	
6	1	9			3	
	4					9
				1	8	4

Rešitev:

2	9	8	1	4	6	5
8	5	7	2	1	3	9
3	6	1			8	4
	2			6		
4	1		5		7	2
2	9	7				8
5	7	8	1			6
		4	5			3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

N JAZ, MIDVA IN MI

Drva

MOJCA LOGAR

Pri nas doma trenutno kurimo z obnovljivimi viri energije. Za centralno kurjavo uporabljamo pelete, za kurjenje kamina pa drva.

Priprava drv je bilo redno poletno opravilo v mojem otroštvu. Oče je kupil metrska drva, potem jih je žagal, vsi ostali smo polena vozili s samokolnicami in jih zlagali v drvvarnico. Po besedah očeta smo se za čas skladanja drv vsi prelevili v skladatelje. Ko je bila drvvarnica tako polna, da so se vrata komaj odprla, je bila skrb za hudo zimo mimo. Potem je bilo treba pripraviti le še trske za požig in stvar je bila zaključena. Trske smo pripravili sproti, tako mi še danes ni problem vihteti sekire in v hitrem tempu razsekati lepe smrekove deske na trske.

Ko smo se preselili v svojo hišo, smo jo ogrevali s plinom. Vsako leto je bil strošek za ogrevanje večji. Tedaj smo kupili najboljšo plinsko peč. Vsaokratni obisk dimnikarja je potrdil dejstvo, da je peč res čudovita, ker so izpusti plinov močno pod dovoljenimi. Cena tega plina pa nas je vsako leto bolj motila. Napravo, ki še deluje, človek težko vrže stran. Končno se je tudi najboljša peč iztrošila in staro smo zamenjali z novo. Namestili smo nov vir ogrevanja – pelete. Ogrevanje s plinom, oljem ali elektriko je elegantno. S pritiskom na gumb je vse urejeno. Pelete pripeljejo v vrečah po 25 kilogramov. Imeti moraš prostor, vreče prekladamo iz bolj oddaljenih prostorov bližje peči. Peč je treba čistiti, pelete sproti stresati v peč. Vse to

so prevzeli otroci in nad tem se nič ne pritožujejo. Nikoli si ne bi mislila, da se način ogrevanja lahko tako hitro spremeni glede na cene energentov na trgu. Ogrevanje s peleti je polovico cenejše kot ogrevanje s plinom butan propan. Torej se sedaj ogrevamo z obnovljivimi in lokalnimi viri energije. Biomasa pomeni ogrevanje z lesom v taki ali drugačni obliki in ta je v celoti slovenskega porekla.

Kurjenje kamina je pri nas obred. Kuri se zjutraj in zvečer, če je treba, tudi čez dan. Nič več ne vihtim sekire za pripravo trsk, kupimo kocke za kurjenje ognja. Akcija zlaganja drv pa je še vedno prijetno družinsko opravilo. Dela pri hiši so dobrodošla. Glavo sprostiš, lepo zložena drva dajo zadovoljstvo in občutek varnosti. Drv ne bo zmanjkalo. Če hočemo, da drva lepo gorijo, morajo biti suha. Sosedja je imela pred leti težavo. Drva so kupili v trgovski verigi in niso gorela. Imela je staro peč »kipербуš«. Drva je v pekaču omenjene peči najprej »spekla«, posušila, šele potem jih je lahko skurila. Ko človek naleti na težavo, tedaj najde rešitev zanj. Vedno je tako. Sedem metrov drv je dovolj za naš kamin. Skrbni gospodarji imajo doma pripravljena drva vsaj za eno leto naprej. Morajo biti suha, zima pa te ne sme presenetiti.

Sedaj je tudi pri nas vse pripravljeno. Naj pride zima, huda, bela in snežena. Včasih se zdi, kot da je to spomin na neko daljno preteklost.

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Pogovor

JANEZ LOGAR

Prejšnji teden smo opisali simbiotičen odnos. Tokrat pogledimo, kakšen bi lahko bil takšen pogovor. Ona se že dlje časa pripravlja, da bi mu povedala svojo željo o dvournem tedenskem klepetu s prijateljicami. Najprej morala zbrati pogum, da mu to pove. Preprosto čuti, da mora vsaj malo ven iz tega odnosa, ker jo bo sicer zadušilo.

Ona (čuti strah v kosteh, gomazenje po telesu): »Dragi, prihodnji teden v torek se bom dobila s prijateljicami. Ob 20. uri bom doma. To bodo naša tedenska srečanja.« On (kot bi mu vrgel bombo groze, telo je zamrznilo) ostaja vljuden: »Le kaj boš hodila. Greva v kino. Bodiiva skupaj, kot vedno.« Ona (začne jo dušiti, zateguje ji grlo): »Odsšla bom le za dve uri. Kmalu bom nazaj. Saj veš, da te imam rada. Prosim, ne nasprotuj mi, ker bom sicer morala iti s slabo vestjo. Doma boš imel pripravljeno večerjo.« On (postaja nestrpen, začne ga stiskati v prsih, prihaja vrtoglavica): »Ne, ne, kar doma ostani. Midva sva za skupaj, ne potrebujeva drugih ljudi v svoji sreči.« Ona (jeza se poveča, povzdigne glas, čuti napete mišice in močno bolečino v želodcu): »Ne. Imam te rada. Jaz tega ne zdržim več. Moram zadihati, sicer se mi bo zmešalo. Hudo mi je zate, vendar boš preživel dve uri brez mene.« Zanj je to kot smrtna obsodba. Moral bo biti sam. Brez nje. Ostal bo sam. On (pritisk v pljučih se mu povečuje, srce je podvijalo, ne ve, kaj se dogaja, konec je, zadaj čuti hkrati ogromno jeze, ker ga zapušča, in grozo samote):

»Ne morem, ne morem, tega ne bom zdržal. Niti sedaj ne.«

Samo napoved kratkotrajne prekinitve odnosa je njuno povzročila pravo paniko. Gospa je modro ravnala in svoje ga moža odpeljala na urgenco. Tam povedo, da je doživel panični napad. Razložili so mu potek paničnega napada. Spraševali so ga, ali je doživel kakšen stres v zadnjih dneh. Oba sta spretno zanikala, saj nočeta nikomur priznati svojih težav. Tokrat se je njuna težava prvič pokazala v takšni intenziteti. Kasneje je gospod opravil še druge zdravstvene preglede, kjer pa niso ugotovili nobenih odstopanj od normalnih vrednosti. Ne vesta, kako naprej. Zdravniki pravijo, da ni nič narobe, onadva vesta, da je hudo. Pravzaprav ju nihče ne razume, saj o svoji težavi z nikomer ne govori. Njo bo v tem odnosu pobralo, zadušilo, on doživlja panični napad ob omembi njenih kratkih odhodov.

Imata dve možnosti. Lahko se podredita drug drugemu, si ne »grozita« več z odhodi od doma, z ločenimi hobiji in izleti, z daljšimi (nenapovedanimi) opravi in se dogovorita, da ne bosta odpirala bolečih čustvenih vsebin. Pravimo, da skleneta pakt o nenapadanju. Počasi bosta otopela tudi za veselje. Druga možnost je stopiti na pot ozdravitve bolečega in nezdravega odnosa. Vzame precej časa in truda. Najboljša novica je, da je najhujše že mimo.

Janez Logar je terapevt v zakonskem in družinskem centru Toplina v Kranju. e-pošta: janez.logar@toplina.net

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Kostanj sodi med najbolj zdrava naravna škrobna energijska živila, saj vsebuje sestavljene ogljikove hidrate, ki omogočajo dolgotrajno in enakomerno oskrbo telesa z energijo. Najbolje ga je jesti samostojno, z dušeno zelenjavo, juho, solato ali kot slaščico. Če ga uživamo skupaj s sadjem in različnimi pijačami (razen vode), lahko povzroča prebavne težave.

Kremna kostanjeva juha s korenčkom

Potrebujemo 0,5 kg kostanja, 0,5 l vode ali jušne osnove, čebulo, 2 večja korenčka, sol, začimbe (šetrja ali muškadni orešček) ter 2 žlici kisle smetane.

Lupine kostanja zarežemo v obliki križa, damo v vodo in kuhamo 5 minut. Nato kostanj odcedimo in odstranimo lupino ter notranjo kožico. Damo ga v posodo, prilijemo vodo ali jušno osnovo in pol ure kuhamo do mehkega. Nekoliko ohlajenega s tekočino vred zmešamo s paličnim mešalnikom. Čebulo narežemo, podušimo z malo vode, dodamo narezano korenje, malo zalijemo ter skuhamo. Prilijemo kostanjevo tekočino, začинimo po okusu in dodamo še smetano. Avtor recepta Dario Cortese predlaga, da juho ponudimo skupaj z nekaj olupljenimi pečenimi kostanji.

Kostanjeve kroglice

Potrebujemo 1 kg kostanja, 250 g sladkorja, 250 g mandljev, rum, 2 tablici in 20 g naribane čokolade ter vaniljev liker.

Kostanj zarežemo, spečemo, oluščimo in ga damo kuhat. Kuhana pretlačimo in zmešamo s prekuhanim sladkorjem in z mletimi mandlji. Dodamo naribano čokolado, malo ruma in likerja. Iz mase naredimo kroglice, jih povaljamo po naribani čokoladi in posušimo.

Kocke iz medu in kostanja

Potrebujemo 2 dl medu, 1 kg kostanja, 200 g margarine, žličko ruma, vaniljev sladkor, 2 velika oblata; za glazuro pa 70 g čokolade in 50 g margarine.

Kostanj skuhamo, da se zmehča, olupimo in pretlačimo. Penasto zmešamo margarino, med in vaniljev sladkor. Dodamo pretlačen kostanj in premešamo maso, da postane gladka. Oblat poškopimo z rumom, nanesimo nadev in nanj položimo še drug oblat. Stisnemo s težjim predmetom. Za glazuro na zmerni temperaturi stopimo čokolado z dvema žlicama vode, dodamo margarino in mešamo. Prelijemo z glazuro, osušimo in narežemo na kocke.

Shranjevanje kostanja

Kostanj, ki nekaj dni odleži doma, je še slajši, vendar ga moramo užiti, preden se ga lotijo ličinke ali plesnoba. Na hladnem se ohrani teden, največ dva, potem se izsuši. Po nekaj dneh lupino zarežemo v obliki križa (da peka ne bo preglasna), ga damo v vrečke in zamrznemo. Lahko ga tudi posušimo: olupimo lupino in notranjo kožico, ga razporedimo na pekač in posušimo v pečici ali na peči. Suh kostanj shranimo v dobro zaprtih posodah. Če ga posušimo z lupino, se težje lupi.

Bučni kruh

ERIKA JESENKO

Jesen nam ponuja barvite buče, ki se izkažejo že kot dekoracija, a še boljše so, ko jih pojemo. Z njimi lahko pripravimo najrazličnejše jedi. Celo kruh, zelo dober kruh. Seveda se na kosu kruha ne bi branili rezine suhe salame ali domače marmelade, a je okusen že sam po sebi. Odlični dodatek k topli juhi ali solati.

Za pripravo bučnega kruha potrebujemo: 400 g očiščene hokaido buče, 700 g moke, 1 suhi kvas, 80 g masla, 2 dl mleka, 1 žličko soli, 2 žlici polente.

O olupljeno in očiščeno bučo narežemo na kocke. Popečemo jo v ponvi in

prilijemo 3 žlice vode. Pokrijemo in dušimo, dokler se buča ne zmehča. Nato vse skupaj spsiramo s paličnim mešalnikom, da dobimo bučni pire. Moko presejemo ter na sredi naredimo jamico, kamor vsujemo suhi kvas. Zalijemo z mlačnim mlekom ter pustimo stati 10 minut, da kvas vzhaja. Dodamo nekoliko ohlajen bučni pire, sol in stopljeno maslo, ki smo ga prav tako ohladili. Zamesimo testo. Po potrebi dodamo še nekaj moke, vendar ne preveč. Testo mora biti malo bolj mokro, kot smo ga vajeni pri klasičnem kruhu. Gnetemo vsaj

10 minut. Iz testa oblikujemo čvrsto kepo ter jo postavimo vzhajati v pomokano posodo. Pustimo vzhajati 1 uro. Vzhajano testo zvrnemo na pomokano površino. Ne gnetemo, ampak ga samo večkrat prepogibamo. Nazadnje iz testa naredimo pravokotnik ter ga zvijemo v dolgo štruco. Štruco položimo v ožji pekač. Po vrhu navlažimo z vodo ter posujemo s polento. Pokrijemo s čisto kuhinjsko krpo in pustimo vzhajati še 1 uro. Pečico segrejemo na 220 °C ter vanjo položimo pekač ali lonček z vodo. Vzhajan kruh s pekačem položimo v pečico. Po 5 minutah peke znižamo

LAHKE JEDI

temperaturo pečice na 180 °C in pečemo še 40 minut. Pečen kruh vzamemo iz pečice ter ga položimo na rešetko, da se ohladi.

Nasvet: Bučni pire lahko pripravimo tudi v pečici.

Bučne kocke razporedimo po pekaču in pečemo v pečici na 180 °C približno 45 minut oziroma toliko, da buča postane mehka. Pečeno bučo zmeljemo z mešalnikom v pire.

Stanetu Boštjančiču, da bi se spomnil!

Stane Boštjančič je v Gorenjskem glasu 16. oktobra 2020 v pobožnem upanju zapisal, da ne poznam kazenskega spisa, ki nam za zgodovino hrani proces proti Šenčurjanom, za katere je Stane Boštjančič po incidentu leta 1975 dosegel stroge kazni. Prav bi bilo, da bi si ga tudi on ogledal in se odločil, kaj je počel takrat. Po dogodku so se miličniki v Cerkljah o tem, kako obravnavati šenčurski primer, »posvetovali z Občinskim javnim tožilcem v Kranju, ki je odločil, da zoper kršitelje podamo le predlog za uvedbo postopka o prekršku. Svojo odločitev je utemeljil s tem, da gre za manj pomembna dejanja, mlajše storilce, ki so opisano storili pod vplivom alkohola, in ker bi bilo v kazenskem postopku težko vsakemu posamezniku dokazovati konkretno krivdo.« Potem pa so si premislili in Šenčurjanom sodili kar dvakrat, ker so bile po mnenju tožilca Boštjančiča kazni prvič prenizke.

Pa ni šlo le za kaznovanje izgrednikov, po tožilčevem prepričanju je bilo treba svarilno kaznovati tudi Šenčur. Na obravnavi 28. oktobra 1975 je javni tožilec poudaril: »... da si nekateri obdolženi domišljajo, da so oni pozvani, da bi delali red v Šenčurju. Sodišče opozorim, da gre za del znane miselnosti in folklorne v Šenčurju. Divjanje obdolžencev je imelo širok odmev v javnosti in na območju sodišča je bil to v zadnjih 10 letih edinstven primer, trpeti pa so morali nedolžni ljudje. Pripominja pa, da sredina, v kateri živijo obdolženci, le teh ni obsodila.« Poudaril je tudi politično nujno obsodbe in predlagal: »... da sodišče izre-

če obdolžencem take kazni, ki bodo vplivale na njih in ki bodo vplivale tudi na sredino, v kateri živijo, in na morebitne potencialne storilce tovrstnih dejanj. Poudari, da je iz NOB (narodnoosvobodilne borbe, op. p.) razvidno, da bratstvo in enotnost nista le besedi, iz katerih se lahko norčujemo, ampak, da sta težko pridobljena resničnost in da je naloga nas vseh, da to ščitimo.«

In tožilec/dopisnik Boštjančič bi vse to in še kaj več lahko prebral tako na spletni objavi razstave na spletni strani Gorenjskega muzeja in na sami razstavi v Šenčurju. To še vedno lahko stori in se vpraša, ali ga je za preganjanje Šenčurjanov navdihnili obisk na kakšnem višjem forumu ali pa je s svojo samoiniciativo sam sebi dokazal, da je izbravec zgodovine. Če pa težko bere, pa lahko na spletu prislusne oddaji Moja zgodba na Radiu ognjišče o Šenčurskih dogodkih z nedelje, 18. oktobra.

Naj pa sklenem z mislijo, ki sem jo ob opisu šenčurske noči leta 1975 dodal razstavi. Namreč, da je razvojni model, ki je z velikim uvozom delovne sile povzročal napetosti, leta 1987 obsodil eden vodilnih kranjskih komunistov Franci Puhar. »Zavedati se je namreč treba, da prinaša politika neomejenega priseljevanja delavcev sicer kratkotrajne gospodarske koristi, te pa spremljajo neizogibne in pogosto nepopravljive družbene posledice.«

In te napetosti ob migrantski krizi so sprožile tudi šenčurski upor leta 2016. Boštjančič bi verjetno, če bi bil še javni tožilec v propadlem režimu, z veseljem obsodil nekaj Šenčurjanov in še koga, ki so se uprli novi inačici bratstva in enotnosti. Kakšno kazen bi predlagal zanje? Srečno!

Dr. Jože Dežman

Nadpovprečno težka krmna pesa

Breg ob Kokri – Peter Celar z Brega ob Kokri pravi, da je v poljedelstvu novinec. Prve pridelke je zasadil pred tremi leti, a vsako leto preizkuša nove tehnike in načine pridelovanja. Letos mu je uspelo vzgojiti krmno peso, ki je skupaj z zelenjem težka 16 kilogramov. »Ostalo krmno peso sem pobral že pred mesecem dni, ta pa se mi je na prvi pogled zdela precej debela, zato sem jo pustil še nekaj časa v zemlji,« je pojasnil Celar in dodal: »Če bi jo pustil še mesec, bi njena teža rasla in lahko bi se zgodilo, da bi dosegla težo več kot dvajset kilogramov. Žal sem jo moral pred nekaj dnevi potegniti iz zemlje, ker je treba posejati drug pridelek, na tem mestu bom namreč posejal ječmen.« Krmna pesa je po njegovih besedah običajno težka od pet do devet kilogramov, njegovi rekordno težki pa je bilo letos naklonjeno tudi vreme, saj je bilo veliko dežja. Poleg krmne pese Celar prideluje še korenje, oboje za prehrano živine, redi namreč prašiče in govedo. Tudi 16-kilogramska krmna pesa bo namenjena njim.

Peter Celar in njegova šestnajst kilogramov težka krmna pesa / Foto: Maša Likosar

Od Lubnika po Selški dolini do Triglava

V galeriji Muzeja Železniki je na ogled razstava slik in grafik Franca Berčiča - Berka. / Foto: Simon Benedičič

Železniki – V galeriji Muzeja Železniki ta čas poteka razstava Od Lubnika po Selški dolini do Triglava, s katero se predstavlja škofjeloški slikar Franc Berčič - Berko. Razstava prikazuje motive iz Škofje Loke in njene okolice, Selške doline vključno z Bukovico, Železniki in Davčo ter od tam tudi pogled proti Triglavu. Razstavljeni so slike in grafike starejšega izvora, omeniti pa velja, da je avtor slike ustvaril na prostem in se tako v njih odražajo tudi okoliščine, v katerih so nastajale. Razstava bo odprta do 7. novembra, če ne bo prišlo do dodatnega zaostrovanja ukrepov, povezanih s koronavirusom. Berko je sicer doslej imel že okoli osemdeset samostojnih razstav in je razstavljal na mnogih reprezentančnih razstavah jugoslovanske in slovenske umetnosti ter na mednarodnih bienalih grafike. Bil je večkrat nagrajen – tako doma kot tudi v tujini.

MojeDelo.com

STYRIA DIGITAL MARKETPLACES, d.o.o., Verovškova ulica 55,
1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLITVENIH OGLASOV (1200+)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Viličarist, m/ž (Medvode)

Vaše naloge in odgovornosti bodo: oskrbovanje porabnikov s surovinami, polideli in izdelki, manipulacija z materiali in gotovimi izdelki. Sogefi Filtration, d. o. o., Ladja 11, 1215 Medvode. Prijave zbiramo do 18. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Proizvodni delavec za zahtevna dela, m/ž (Železniki)

Od sodelavcev pričakujemo: IV. stopnja izobrazbe tehnične smeri, zaželeno so izkušnje z mehansko obdelavo, samostojno uporabo merilnih pripomočkov, ročne spretnosti ... Bosch Rexroth, d. o. o., Kidričeva 81, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 15. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Planer proizvodnje, m/ž (Škofja Loka)

Odgovorni boste za: optimalno planiranje proizvodnje ob upoštevanju večnivojskega planiranja identov, materialov ipd., zagotavljanje časovne in količinske usklajenosti zaloga reprodukcijskega materiala skladno z zahtevami proizvodnega procesa ... Sibco G., d. o. o., Kidričeva cesta 99, 4220 Škofja Loka. Prijave zbiramo do 25. 10. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Sodelavec za opravljanje del vzdrževanja/električar, m/ž (Železniki)

Vaše delo bo zajemalo: opravljanje vzdrževalnih del na strojih, odpravljanje napak, preventivno vzdrževanje. Alples, industrija pohištva, d. d., Železniki, Češnjica 48a, 4228 Železniki. Prijave zbiramo do 4. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Pomočnik vodje proizvodnje, m/ž (Radovljica)

Medse sprejmemo novega sodelavca za delovno mesto pomočnik vodje proizvodnje. Opis delovnih nalog: sajenje, pikiranje, potikanje, čiščenje, zalivanje, samostojno opravljanje dela v proizvodnji in terenu, samostojna skrb za prodajo, administracijo ... Vrtnarstvo Antolin, d. o. o., Dorfarje 20, 4209 Žabnica. Prijave zbiramo do 15. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Tržni analitik, m/ž (Kranj)

Bodi strokovnjak, ker: zmoreš analizirati tržišče in identificirati nove poslovne priložnosti, imaš dobre komunikacijske in analitične veščine ter sposobnosti reševanje

kompleksnih problemov. Iskratec, d. o. o., Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj. Prijave zbiramo do 12. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Skladiščnik, m/ž (Brnik)

Ponujamo vam delo v uspešnem podjetju, v urejenem delovnem okolju skupaj z ekipo odličnih in dinamičnih posameznikov. Delo poteka v dveh izmenah. Zaposlitev bomo sklenili za nedoločen čas s 6-mesečnim poskusnim delom. Kuehne + Nagel, d. o. o., Zgornji Brnik 300, 4210 Brnik. Prijave zbiramo do 8. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Bolničar negovalec I, nega III in IV, m/ž (Radovljica)

Opazovanje oskrbovanca, merjenje vitalnih funkcij ter prepoznavanje potreb starejših zdravih ljudi in varovancev v socialnih zavodih in na domu, prepoznavanje potreb ljudi s posebnimi potrebami (invalidni, osebe z demenco, duševno bolni), prepoznavanje sprememb pri oskrbovancu ter o tem odgovorno obveščanje zdravstvenih in socialnih delavcev, nudenje pomoči stanovalcem in oskrbovancem ... Dom dr. Janka Benedika Radovljica, Serčerjeva ulica 35, 4240 Radovljica. Prijave zbiramo do 23. 10. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Medicinska sestra, vodja tima, m/ž (Radovljica)

Vodenje, načrtovanje, organiziranje, usklajevanje in nadzor dela delovnega tima, planiranje, usmerjanje in nadzor nad porabo vseh sredstev delovnega tima, sodelovanje pri najzahtevnejših projektnih skupinah, oblikovanje sistemskih rešitev in priprava drugih zahtevnejših gradiv, evidenc in arhiva delovnega področja, sodelovanje z drugimi službami Doma, zunanjimi izvajalci in institucijami ... Dom dr. Janka Benedika Radovljica, Serčerjeva ulica 35, 4240 Radovljica Radovljica. Prijave zbiramo do 23. 10. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Orodjar v plastikarni, m/ž (Brnik)

Pogoji za zasedbo delovnega mesta: IV./V. stopnja izobrazbe tehnične smeri, zaželeno poznavanje tehnologij izdelave orodij (EDM, WEDM, rezkanje, struženje, brušenje), izkušnje pri izdelavi orodij za brizganje plastike. Iskra Mehanizmi, d. o. o., Lipnica 8, 4245 Kropa. Prijave zbiramo do 5. 11. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Osebnih bančni svetovalec, m/ž (Kranj)

Potrebna znanja, izkušnje in sposobnosti: vsaj V. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj v bančništvu na podobnih delovnih mestih, poznavanje lastnosti bančnih in finančnih poslov, licenca za zavarovalnega zastopnika je prednost ... BKS Bank AG, Verovškova 55 a, 1102 Ljubljana. Prijave zbiramo do 29. 10. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

Izdelaevalec elektrod, m/ž (Jesenice)

Glavne naloge izbranega kandidata bodo: izdelava briketov, kontrola centričnosti in ustreznosti elektrod glede na tehnološke predpise, izločanje neskladnih elektrod, prenos informacij za evidentiranje podatkov. SIJ Elektrode Jesenice, d. o. o., Cesta železarjev 8, 4270 Jesenice. Prijave zbiramo do 19. 10. 2020. Podrobnosti na www.mojedelo.com.

MESTNA knjižnica KRANJ

Obveščamo vas, da zaradi trenutnih razmer do nadaljnjega odpovedujemo prireditve. Nekateri bomo prestavili na splet.

Knjižnica je odprta po običajnem urniku. Vabimo vas, da v zares veliki ponudbi novih knjig in filmov poiščete nekaj zase.

pogovor

ZNANOST NA CESTI: BLISKOVIT RAZVOJ CEPIV PROTI NOVEMU KORONAVIRUSU SARS-COV-2

Izr. prof. dr. Tomaž Bratkovič, mag. farm., Maja Ratej

torek, 20. 10., ob 19.00, www.mkk.si

pogovor

#ZOBOTREBEC! PREVAJALKA, KI SE JE NAŠLA V PREVODU.

Zoran Smiljanič, Suzana Koncut
sreda, 21. 10., ob 19.00, www.mkk.si

Dogodek Novinarjev kalejdoskop z Mišo Molk in Darjo Groznik, načrtovan za četrtek, 22. 10. 2020, je prestavljen.

Mestna knjižnica Kranj si pridržuje pravico do popravkov in sprememb v mesečnem napovedniku. Napovedi vseh dogodkov in morebitne spremembe v programu so objavljene na spletni strani www.mkk.si. Dogodki, prireditve in izobraževanja so brezplačni.

• prijava na e-obveščanje: <http://info.mkk.si>

• portal za otroke: www.modripes.si

• spletni leksikon: www.obrazislovenskihpokrajn.si

desetdnevna vremenska napoved

Torek 20. 10.	Sreda 21. 10.	Četrtek 22. 10.	Petek 23. 10.	Sobota 24. 10.
3/15 °C	9/16 °C	8/17 °C	9/17 °C	10/15 °C
Nedelja 25. 10.	Ponedeljek 26. 10.	Torek 27. 10.	Sreda 28. 10.	Četrtek 29. 10.
4/12 °C	2/12 °C	0/11 °C	2/10 °C	3/11 °C

tedenski koledar

		vzhod	zahod
20. 10.	tor.	Irena	7:26 18:06
21. 10.	sre.	Urška	7:27 18:05
22. 10.	čet.	Vendelin	7:29 18:03
23. 10.	pet.	Severin, ☾	7:30 18:01
24. 10.	sob.	Rafael	7:32 18:00
25. 10.	ned.	Darija, dan suverenosti	6:33 16:58
26. 10.	pon.	Lucijan	6:34 16:57

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Prireditve v jeseniški knjižnici odpovedane

Jesenice – Iz jeseniške knjižnice obveščajo, da so zaradi trenutnega stanja glede širjenja koronavirusa v knjižnici odpovedane vse prireditve. Vse enote knjižnice so odprte po urniku.

OBVESTILA

Bralni krožek na spletu

Radovljica – Nina Kosmač, pisateljica in mentorica Ljudske univerze v Radovljici, obvešča, da se bralni krožek zaradi koronarazmer in ukrepov seli na splet. S pomočjo aplikacije Zoom se ga lahko udeležite v soboto, 24. oktobra, ob 19. uri.

Pisarna odprta le ob sredah

Kranj – Pisarna Društva upokojencev Kranj bo odprta od 1. novembra do nadaljnega le ob sredah od 8. do 12. ure – z upoštevanjem navodil, ki so objavljena na društveni oglasni deski.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom: ŠKOREC IN VELIKI DETEL, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 29. septembra 2020, so: **Anica More** iz Škofje Loke, ki prejme 1. nagrado – darilno kartico želja v vrednosti 15 EUR, **Janja Albinini** iz Kroke in **Tomaž Rogelj** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado – knjigo.

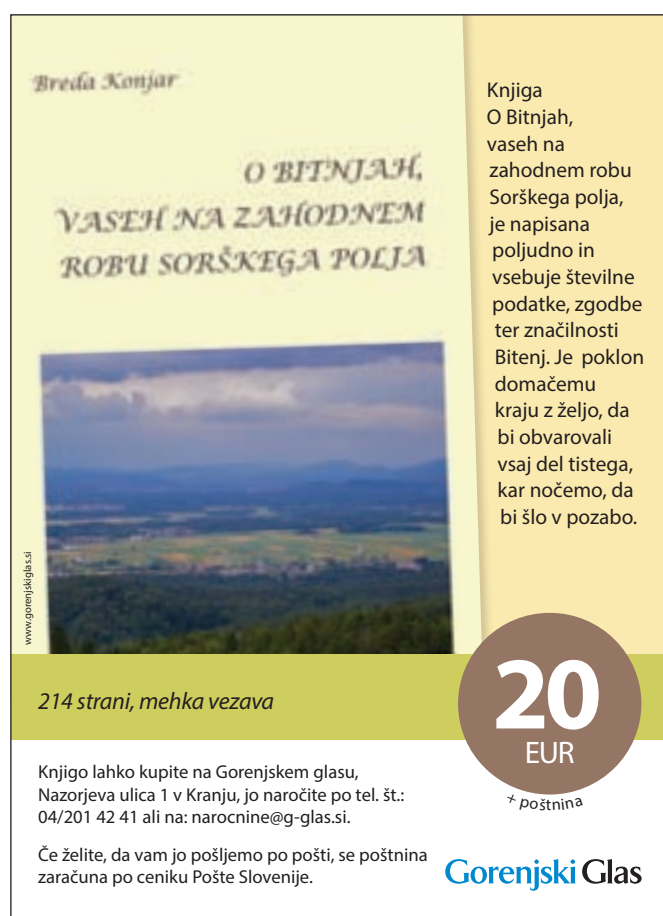
Nagrajencem čestitamo!

080 22 36

BREZPLAČNA dostava po GORENJSKI in OSREDNJI SLOVENIJI

pri plačilu z gotovino. Možnost plačila tudi na obrabe.
www.hubat.si

Breda Konjar

O BITNJAH, VASEH NA ZAHODNEM ROBU SORSKEGA POLJA

Knjiga O Bitnjah, vaseh na zahodnem robu Sorškega polja, je napisana poljudno in vsebuje številne podatke, zgodbe ter značilnosti Bitenj. Je poklon domačemu kraju z željo, da bi obvarovali vsaj del tistega, kar nočemo, da bi šlo v pozabo.

20 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

VIKENDI, APARTMAJI

NAJAMEM

OD gore Storžič do Kravca z okolico najamem vikend za 10 let. Plačilo najemnine vsako leto, za eno leto vnaprej. Ponudbe na 031/683-622, pošljite sporočilo SMS

20002348

MOTORNATA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

KIA Rio 1.4, letnik 2008, registriran, prevoženo 65.000 km, 1. lastnik, tel.: 04/25-31-313

20002389

OPEL Astra 1.6, letnik 2010, lepo ohranjen, tel.: 041/227-338

20002390

RENAULT Clio 1.4, letnik 1998, bordo rdeče barve, avto je izpraven, vozen, tel.: 041/250-205

20002384

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

SMREKOVE suhe plohe, cena 140 EUR/m³, večja količina, 130 EUR/m³, tel.: 041/756-007

20002218

KURIVO

PRODAM

TRSKE za podkuriti, pakirane v žakljih, po cca 6 kg. Možna dostava, cena žaklja je 2 EUR, tel.: 030/747-132, Brane

20002382

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške, sporočilne, energijske vrednosti, tel.: 040/567-544

20002352

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770

20002392

LOTO

Rezultati 84. kroga – 18. oktober 2020
4, 9, 16, 22, 29, 33, 37
in 13

Loto PLUS:
5, 6, 14, 21, 24, 33, 34
in 30
Lotko: **7 0 2 4 2 3**

Sklad 85. krog za Sedmico: **350.000 EUR**
Sklad 85. krog za PLUS: **1.180.000 EUR**
Sklad 85. krog za Lotko: **360.000 EUR**

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CIRKULAR za žaganje drv, z mizo in koritom, tel.: 031/812-210

20002386

ROTACIJSKO kosilnico BCS 250 z gnetilnikom, 20 del. ur, posipalec TP7 Riko, nov, mulčar Tehnos 250, tel.: 041/547-994

20002385

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

ČB bikca, starega 3 tedne, tel.: 041/589-884

20002388

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113

20002162

ŽIVALI PODARIMO

MLADO mucko, 051/397-239

20002393

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

20002166

ADAPTACIJE hiš in stanovanj, urejanje dvorišč, fasade, ometi, izkopi, dimniki ... LEARD, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163

20002167

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871

20002163

RAZNO

PRODAM

ZIDNO opeko, hrastove kadi in podarim igrive mucke, tel.: 068/138-796

20002387

ZRAČNO puško, otroške, nepremočljive, tople škornje št. 37, vis. čevlje št. 38, tel.: 041/364-504

20002383

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Seksi PITE

Seksi pite je knjiga posvečena ljubiteljem hitrih in enostavnih receptov. Vsebuje 40 preverjenih receptov za sladke, slane, presne, mesne in veganske pite. Pite so slastne, preproste za pripravo in očarajo z bogato kombinacijo okusov in različnimi načini priprave. Postrežemo jih lahko kot sladico, prigrizek, glavno jed ali prilogo.

Mehka vezava, 145 x 210 mm, 90 strani

11 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

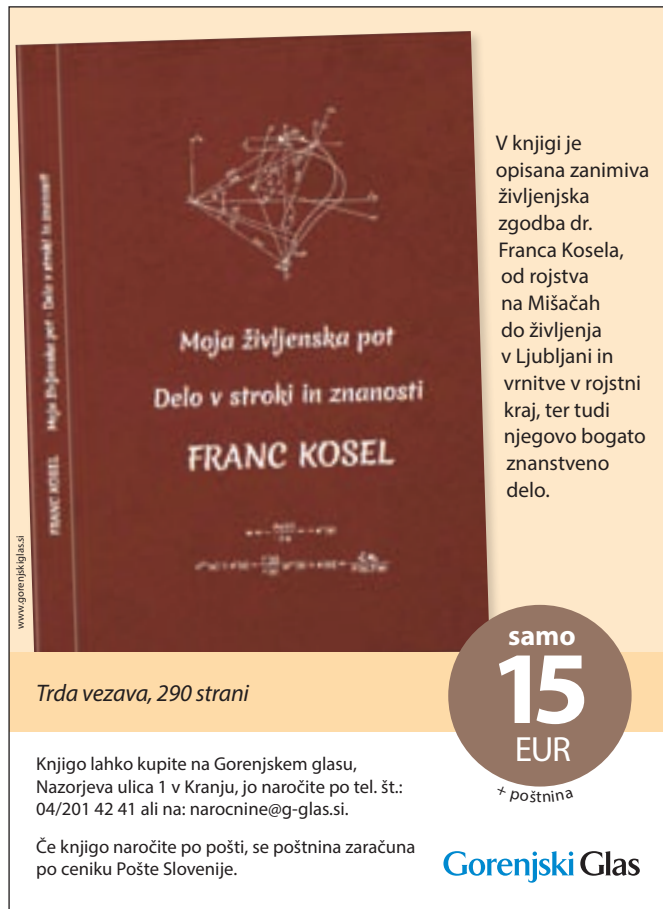

Radio Triglav

Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

Moja življenska pot
Delo v stroki in znanosti
FRANC KOSEL

V knjigi je opisana zanimiva življenjska zgodba dr. Franca Kosela, od rojstva na Mišačah do življenja v Ljubljani in vrnitve v rojstni kraj, ter tudi njegovo bogato znanstveno delo.

Trda vezava, 290 strani

samo 15 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če knjigo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

ZAHVALA

Kogar imaš rad, nikoli ne umre, le daleč, daleč je ...

V 96. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in tašča

FANI GRIL
iz Spodnjih Dupelj

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane svete maše, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se gospodu župniku Davidu Jensterletu in gospodu župniku Janezu Grilu ter ministrom za lepo opravljeno pogrebno slovesnost ter župnijskemu pevskemu zboru Duplje za lepo petje. Prav tako se zahvaljujemo osebju Doma Petra Uzarja, kjer je naša mami preživela zadnja leta, za nudenje strokovne pomoči in srčnost vseh zaposlenih. Hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste se poslovlili od nje, jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujemo vsi njeni

Začeli cepiti proti gripi

Pred nekaj dnevi je državni zbor v petem svežnju zakonskih protikoronskih ukrepov pomoči sprejel odločitev, da se vsem, ki so vključeni v zdravstveno zavarovanje, ponudi možnost brezplačnega cepljenja proti sezonski gripi. Sezona gripe se običajno začne v decembru in traja še prve tri mesece leta. Več o cepivu in cepljenju proti gripi pa v pogovoru z doc. dr. Ireno Grmek Košnik, dr. med.

SUZANA P. KOVAČIČ

Koliko cepiva je na voljo?

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) je za letošnje sezono naročil 270 tisoč odmerkov cepiva proti gripi. Gre za enako cepivo kot v pretekli sezoni – štirivalentno cepivo francoskega proizvajalca. Po preliminarnih podatkih se je v prejšnji sezoni v Sloveniji proti gripi cepilo 142.842 ljudi, od tega 51.030 kroničnih bolnikov, 716 nosečnic in 7595 zdravstvenih delavcev. Po izkušnjah NIJZ in zdravstvenih delavcev predvidevamo, da je cepiva dovolj.

Kako učinkovito je cepljenje proti gripi?

Učinkovitost cepiv niha iz leta v leto glede na ujemanje med sevi gripe v cepivih in dejansko prisotnimi sevi v okolju. Študije so pokazale, da cepivo pri zdravih mladih odraslih preprečuje gripe v od sedemdeset do devdeset odstotkih. Pri starejših so cepiva pogosto manj učinkovita pri preprečevanju okužb, vendar svetujemo cepljenje proti gripi tako posameznikom v različnih skupinah kot tudi njihovim bližnjim. Tako želimo zagotoviti največjo možno zaščito pred okužbo – oziroma če se bolezen že pojavi, vsaj blažjo obliko z manj možnosti za razvoj komplikacij, kar pa lahko pomeni tudi razliko med življenjem in smrtjo.

Komu še posebno priporočate cepljenje proti gripi?

Cepljenje proti gripi je priporočljivo zlasti za kronične bolnike, osebe, stare 65 let in več, nosečnice, majhne otroke, stare od šest do 23 mesecev, ter osebe z izjemno povečano telesno težo.

Foto: osebni arhiv

Doc. dr. Irena Grmek Košnik, dr. med., spec., klin. mikrobiol., spec. javnega zdravja, je zaposlena v Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano v Oddelku za medicinsko mikrobiologijo in Nacionalnem inštitutu za javno zdravje v kranjski območni enoti.

Kako je s čakalno vrsto?

Naročanje na cepljenje poteka po vrstnem redu. Res je, da zaradi izrednih razmer cepljenje poteka počasneje. Vsekakor ni bojazni, da ne bi prišli na vrsto.

Imate kakšne posebne prioritete pri cepljenju?

Kdor se prej prijavi, prej pride na vrsto. Seveda imajo ljudje svoje obveznosti in zahteve, tako da z vsakim posebej poskusimo poiskati termin, ki mu odgovarja.

Za cepljenje potrebujemo osebne podatke z rojstnim datumom in številko kartice zdravstvenega zavarovanja.

Koliko je sicer cepljenih na vaši enoti v sezoni?

Vsi zaposleni v enoti smo vsako leto cepljeni proti gripi.

Ne, ker je cepljenje proti gripi v času sezonske gripe nujna dejavnost.

Bi komu odsvetovali cepljenje?

Stranskih učinkov po cepljenju proti gripi je zelo malo, dokazano manj kot po cepljenju z drugimi cepivi. Cepljenje odsvetujemo osebam, ki so alergične na jajca, in tistim, ki prebolevajo akutno nalezljivo bolezen. Spremljajoči pojav po cepljenju je lahko oteklina na mestu vboda in izjemoma kratkotrajna povišana telesna temperatura. Cepljenje, ki smo ga začeli izvajati 19. oktobra, priporočamo tudi osebam, ki so pri svojem delu izpostavljene nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe. To še posebej velja za zdravstvene delavce in sodelavce, zaposlene v domovih starejših občanov ter druge nujne službe.

Cepljenje proti gripi je v času epidemije covid-19 varno. Za zagotavljanje najvišje stopnje varnosti in zaščite pred širjenjem okužb novega koronavirusa je potek dela na območnih enotah NIJZ organiziran nekoliko drugače kot prej.

Kje vse se sicer ljudje še lahko cepijo proti gripi?

Proti gripi se poleg cepljenja v ambulanti NIJZ lahko cepimo tudi pri svojem osebnem zdravniku ali na cepilnem mestu zdravstvenega doma. Kontaktni podatki in termini za naročanje ter urnik dela ambulant so na voljo na spletni strani NIJZ v zavihku Področja dela/Nalezljive bolezni/Cepljenje/Cepljenje proti gripi v sezoni 2020/2021.

Kako poteka cepljenje, sploh zdaj, v luči zdravstvenih razmer zaradi covid-19?

Za cepljenje se je treba predhodno naročiti po telefonu ali e-pošti, saj je vstop v čakalnico zaradi individualne obravnave omogočen le naročenim in v dogovorjenem terminu. Osebno naročanje v ambulanti ni mogoče. Na cepljenje lahko pridejo le zdrave osebe, ki v zadnjih 14 dneh niso imele znakov respiratorne okužbe, prav tako pa okužbe niso imele osebe, s katerimi živijo v istem gospodinjstvu. Obvezna sta uporaba kirurške maske ter razkuževanje rok ob vstopu v prostore območne enote NIJZ.

Bodo omejitveni ukrepi vlade kakor koli vplivali na cepljenje?

Bogata bera asimina

Franc Globočnik iz Podboršta pri Komendi se je letošnjo jesen razveselil bogate bere asimina.

ALEŠ SENOŽETNIK

Podboršt – Franc Globočnik ima na vrtu sicer že osem let posajeno večje drevo, a največ pozornost je tokrat vzbudilo manjše štiriletno drevesce, ki je obrodilo šest sadežev, med katerimi so največji tehtali skoraj pol kilograma, kar je presenetilo tudi lastnika.

Asimini pravijo tudi indijanska banana ali paw-paw, in je pri nas manj znano sadno drevo z istoimenskim sadežem, ki izvira iz Severne Amerike, kjer so jo gojili že tamkajšnji staroselci. Sočen sadež po okusu spominja na banana, ananas in mango, pripisujejo pa mu tudi številne zdravilne učinke, saj je bogat z vitamini in minerali.

Asimina pa ni edino redko drevo, ki raste na vrtu

Globočnikovih. Franc namreč z navdušenjem goji tudi drugo eksotično ali manj znano sadje in zelenjavo. Tako mu je letos lepo uspela manj znanja sorta rumenega paradiznika, v sadovnjaku pa denimo raste tudi kaki in žizola – drevo, ki ga poznamo tudi kot kitajski datelj ali navadni čičmak, njegovi manjši rdečkastorjavi plodovi pa so bogat vir vitamina C.

»Zanimam se za takšne stvari. Večkrat, ko grem na kakšen sejem ali običnem kakšnega vrtnarja, dobim v dar kakšno sadiko ali seme in junato posadim oziroma posejem, da vidim, ali bo tudi na mojem vrtu uspevalo,« pravi Franc Globočnik, ki ima očitno srečno roko pri izbiri svojih rastlin.

Franc Globočnik z bogatim pridelkom, ki ga je obrodilo majhno drevesce / Foto: Aleš Senožetnik

Pregledali 118 gostinskih obratov na Gorenjskem

Ljubljana – Inšpektorji Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) so v prvih devetih mesecih letošnjega leta pregledali 769 gostinskih obratov. Njihovi inšpektorji z Območnega urada Kranj so od tega opravili 118 inšpekcijskih pregledov gostinskih obratov na Gorenjskem in zaradi neustreznih higienskih razmer izrekli trideset ukrepov. Vse nepravilnosti so bile do rokov, postavljenih v postopku nadzora, odpravljene, so sporočili iz UVHVVR. Najpogostejše ugotovljene nepravilnosti so bile nevezdrževana oprema in prostori, pomanjkljiva higiena, neustrezen temperaturni režim živil, slaba usposobljenost zaposlenih, neustrezno označevanje alergenov, neizvajanje HACCP, neustrezno shranjevanje in oddajanje kuhinjskih odpadkov. »Začasno (do odprave nepravilnosti) je bil zaprt en gostinski obrat, in sicer Restavracija in picerija Marinšek Naklo. Stranka je neskladnosti odpravila pred ponovnim odprtjem,« so še pojasnili na UVHVVR.

Kamniška voda je znova pitna

Kamnik – Uporabniki vodovodnega omrežja Iverje iz občin Kamnik in Komenda, ki so bili minulo sredo s strani upravljalca Komunalnega podjetja Kamnik pozvani, da morajo vodo zaradi mikrobiološkega onesnaženja prekuhavati, so znova lahko mirni. Sistem so klorirali, rezultati vzorčenja po tem pa so pokazali, da bakterij, ki bi bile zdravju škodljive, v vodi ni več. Prekuhavanje od petka zgodaj popoldne tako ni več potrebno, se pa tako na Občini Kamnik kot v Komunalnem podjetju Kamnik zavedajo, da bo treba, da bi se izognili tovrstnim dogodkom, vodovodnemu sistemu nameniti še več pozornosti (in denarja). Urediti bo treba odvajanje odpadne vode na območju Velike planine in zvrtni tri globoke vrtine, s čimer bi preprečili površinski vpliv na vodni izvir.

vremenska napoved

Prevladovalo bo sončno vreme, več oblačnosti bo predvsem v Škofjeloškem hribovju in na območju Bohinja, občasno lahko tudi drugod. Danes zjutraj je po nižinah možna megla. Čez dan bo pihal jugozahodnik, ki se bo jutri še nekoliko okreпил.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

2/15 °C

SREDA

7/17 °C

ČETRTEK

8/17 °C

